

სს “ბაზისბანკის”

კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა.....	3
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში.....	5
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში.....	6
კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში	7
შენიშვნები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.....	8
1 შესავალი.....	8
2 მომზადების საფუძველი.....	9
3 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურები	10
4 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	23
5 საკომისიო შემოსავალი.....	23
6 საკომისიო ხარჯები.....	23
7 წმინდა შემოსავალი უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან	24
8 სხვა საოპერაციო შემოსავალი.....	24
9 გაუფასურების ზარალი.....	24
10 პერსონალის ხარჯები.....	24
11 სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	25
12 შეღავათი საშემოსავლო გადასახადზე.....	25
13 საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისახები სახსრები.....	26
14 ბანკებში განთავსებული სახსრები.....	27
15 კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	28
16 სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები.....	37
17 დაფარვამდე დაკავებული ინვსტიციები.....	39
18 სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები.....	39
19 ქონება და მოწყობილობები.....	40
20 სხვა აქტივები.....	42
21 სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები.....	43
22 გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები.....	43
23 კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები.....	43
24 სხვა ნასესხები სახსრები.....	44
25 სხვა ვალდებულებები.....	44
26 კაპიტალი.....	45
27 რისკის მართვა.....	45
28 კაპიტალის მართვა	52
29 სესხის გაცემის ვალდებულებები	53
30 საოპერაციო იჯარა	54
31 გაუთვალისწინებელი ხარჯები.....	54
32 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	55
33 ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	58
34 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....	58
35 საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები	59
36 დაფარვის ვადის ანალიზი.....	60
37 ვალუტის ანალიზი.....	61
38 შექენა.....	62

“KPMG CIS Limited”-ის
 თბილისის ფილიალი
 საქართველო, თბილისი 0102
 ხეთაგუროვის ქ. №6

ტელ: +995 (32) 935 713
 ფაქსი +995 (32) 982 276
 ინტერნეტი: www.kpmg.com

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს “ბაზისბანკის” სამეთვალყურეო საბჭოს
 ანგარიში ფინანსური ანგარიშების შესახებ

ჩვენ შევამოწმეთ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული სს “ბაზისბანკისა” (შემდგომში – “ბანკი”) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში – “ჯგუფი”) თანდართული ფინანსური ანგარიშები, რომლებიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშს, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშსა და და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, აგრეთვე, მნიშვნელოვანი საბუღალტრო პროცედურების მოკლე მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” თანახმად, მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენაზე. ხსენებული პასუხისმგებლობა მოიცავს იმ შიდა კონტროლის პროცედურების შემუშავებას, განხორციელებასა და დაცვას, რომლებიც დაკავშირებულია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, რომლებიც არ შეიცავს თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს; საბუღალტრო აღრიცხვის შესაბამისი პროცედურების შერჩევას და გამოყენებას და იმ წინასწარი გაანგარიშების წარმოებას, რომლებიც საფუძვლიანია არსებულ პირობებში.

აუდიტორების პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩვენს მიერვე ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე, გაეკეთოთ დასკვნა აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე. აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ამ სტანდარტებით მოითხოვება, რომ დავიცვათ შესაბამისი ეთიკური მოთხოვნები და აუდიტი დავუგეგმოთ და ჩავატაროთ დასაბუთებული რწმუნების მოპოვების მიზნით იმის თაობაზე, რომ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში არ არის რაიმე სახის არსებითი უზუსტობა.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების განხორციელებას, რომელთა მიზანია აუდიტური მტკიცებულების მოპოვება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ასახული თანხებისა და მონაცემების შესახებ. აუდიტორების მიერ პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია მათ მიერ ფინანსურ ანგარიშებში თაღლითობისა თუ შეცდომის გამო არსებული მნიშვნელოვანი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე. ხსენებული რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რომლებიც დაკავშირებულია ორგანიზაციის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, არსებულ პირობებში სათანადო აუდიტის პროცედურების შემუშავების მიზნით და არა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის პროცედურების ეფექტურობაზე მოსაზრებისა თუ დასკვნის გაკეთების მიზნით. აუდიტი, აგრეთვე, გულისხმობს ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპებისა და ბუღალტრული გაანგარიშების სისწორის შეფასებას, აგრეთვე, მთლიანობაში წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშების სისწორის შეფასებას.

ჩვენი აზრით, ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტი საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს დასკვნის გასაკეთებლად.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ზემოთ აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები სამართლიანად ასახავს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, “ჯგუფის” საერთო ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მისი ფინანსური საქმიანობის საერთო შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად.

“KPMG CIS Limited”-ის
თბილისის ფილიალი
საქართველო, თბილისი 0102
ხეთაგურის ქ. №6

ტელ: +995 (32) 935 713
ფაქსი +995 (32) 982 276
ინტერნეტი: www.kpmg.com

“KPMG CIS Limited”-ის თბილისის ფილიალი
2010 წლის 19 მაისი

სს “ბაზისბანკი”
 მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში 2009 წლის 31 დეკემბრით
 დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2009	2008
საპროცენტო შემოსავალი	4	11,782	12,277
საპროცენტო ხარჯი	4	(5,372)	(5,414)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,410	6,863
საკომისიო შემოსავალი	5	2,911	3,864
საკომისიო ხარჯები	6	(1,227)	(1,205)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		1,684	2,659
წმინდა შემოსავალი უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან	7	1,386	1,819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	8	1,474	121
საოპერაციო შემოსავალი		10,954	11,462
გაუფასურების ზარალი	9	(4,379)	(4,658)
პერსონალის ხარჯები	10	(4,487)	(4,780)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	11	(4,176)	(4,389)
ზარალი გადასახადების გადახდამდე		(2,088)	(2,365)
შედავათი საშემოსავლო გადასახადზე	12	134	411
ზარალი		(1,954)	(1,954)
სხვა მთლიანი შემოსავალი			
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწვობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაცია, გადასახადების გამოქვითვით		-	301
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწვობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაციის გადარიცხვა გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე, გადასახადების გამოქვითვით		-	(301)
სხვა მთლიანი შემოსავალი, გადასახადების გამოქვითვით		-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ		(1,954)	(1,954)
მთლიანი შემოსავალი სულ, რომელიც მიეკუთვნება:			
ბანკის კაპიტალის მფლობელები		(1,954)	(1,954)
არასაკონტროლო პაკეტი		-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ		(1,954)	(1,954)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები დამტკიცდა დირექტორთა საბჭოს მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით აღნიშნულ ანგარიშებს ხელი მოაწერეს შემდეგმა პირებმა:

ზურაბ ციხისტავი
 გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
 ფინანსური დირექტორი

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

		2009	2008
შენიშვნები			
აქტივები			
	ნაღდი ფული	12,089	9,052
	საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	13 5,333	4,511
	სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	14 15,514	13,242
	კლიენტებზე გაცემული სესხები	15 54,835	63,531
	სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	16 54	54
	დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები		
	- მათ შორის, “ჯგუფის” მფლობელობაში არსებული	17 5,596	122
	- მათ შორის, გაყიდვისა და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე დაგირავებული	17 -	2,954
	სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	18 4,469	-
	მიმდინარე საგადასახადო აქტივი	-	418
	ქონება და მოწყობილობა	19 12,708	12,833
	არამატერიალური აქტივები	183	162
	სხვა აქტივები	20 8,734	4,429
	აქტივები სულ	119,515	111,308
ვალდებულებები			
	სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები	21 924	6,872
	გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები	22 -	2,801
	კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	23 81,416	62,045
	სხვა ნასესხები სახსრები	24 15,319	15,681
	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	12 235	369
	სხვა ვალდებულებები	25 1,272	1,487
	მთლიანი ვალდებულებები	99,166	89,255
კაპიტალი			
	საწესდებო კაპიტალი	26 5,912	5,912
	პრემია აქციებზე	26 5,612	5,612
	ქონებასთან და მოწყობილობასთან დაკავშირებული გადაფასების ნამეტი	2,188	2,188
	გაუნაწილებელი მოგება	6,387	8,341
	ბანკის მფლობელების კუთვნილი მთლიანი კაპიტალი	20,099	22,053
	არასაკონტროლო წილი	250	-
	მთლიანი კაპიტალი	20,349	22,053
	მთლიანი კაპიტალი და ვალდებულებები	119,515	111,308

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

Notes	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
საპროცენტო და საკომისიო შემოსულობები	14,815	15,691
საპროცენტო და საკომისიო თანხების გადახდა	(6,413)	(6,457)
უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობები	1,371	1,708
სხვა შემოსავალი	1,474	221
პერსონალის ხარჯები და სხვა ძირითადი ადმინისტრაციული ხარჯები	(7,587)	(8,184)
საოპერაციო აქტივების ზრდა (კლება)		
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები სახსრები	(631)	3,060
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	(4,438)	(323)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(3,677)	(5,349)
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	-	(54)
სხვა აქტივები	(1,549)	(602)
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება)		
სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები	(5,953)	1,183
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები	(2,801)	2,801
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	19,164	(8,049)
სხვა ვალდებულებები	487	917
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე	4,262	(3,437)
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი	-	(598)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	4,262	(4,035)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციების შეძენა	(5,596)	(3,019)
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციების დაფარვის ვადის დადგომა	3,100	-
ქონებისა და მოწყობილობების შეძენა	(996)	(5,512)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(50)	(111)
ქონებისა და მოწყობილობების განკარგვიდან მიღებული შემოსავალი	30	573
ქონებასა და მოწყობილობებაზე წინასწარ გადახდილი თანხები	540	(888)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(2,972)	(8,957)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სხვა ნასესხები სახსრების წმინდა შემოსულობები (დაფარვები)	(149)	5,882
საწესდებო კაპიტალის ემისიიდან მიღებული შემოსავალი	-	887
აქციებზე პრემიის სახის მიღებული შემოსავალი	-	5,612
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან	(149)	12,381
ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)	1,141	(611)
ნაღდ ფულზე და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებზე სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგები	(27)	(229)
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	22,217	23,057
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	23,331	22,217

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

ბანკის კაპიტალის მფლობელების კუთვნილი

	საწესდებო კაპიტალი	პრემია აქციებზე	ქონებისა და მოწობილობის გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არასაკონტროლო წილი	მთლიანი კაპიტალი
	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000
ნაშთი 2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,025	-	2,489	9,994	17,508	-	17,508
მთლიანი შემოსავალი							
ზარალი	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
სხვა მთლიანი შემოსავალი							
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაცია, გადასახადების გამოქვითვით	-	-	(301)	-	(301)	-	(301)
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაციის გადარიცხვა გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე, გადასახადების გამოქვითვით	-	-	-	301	301	-	301
სხვა მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	(301)	301	-	-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	(301)	(1,653)	(1,954)	-	(1,954)
გამოშვებული აქციები	887	-	-	-	887	-	887
პრემია აქციებზე	-	5,612	-	-	5,612	-	5,612
ნაშთი 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	8,341	22,053	-	22,053
ნაშთი 2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	8,341	22,053	-	22,053
მთლიანი შემოსავალი სულ							
ზარალი	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
არასაკონტროლო წილის განკარგვა	-	-	-	-	-	250	250
ნაშთი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	6,387	20,099	250	20,349

კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

1. შესავალი

ძირითადი საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს “ბაზისბანკისა” (შემდგომში – “ბანკი”) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთობლივად – “ჯგუფი”) თანდართულ ფინანსურ ანგარიშებს. “ბანკის” ძირითადი შვილობილი კომპანიები წარმოდგენილია “ბაზის ესეკტ მენეჯმენტის” და სამშენებლო კომპანიებით.

სს “ბაზისბანკი” არის სააქციო საზოგადოების ფორმით მოქმედი ბანკი, რომელიც საქართველოში 1993 წელს დაფუძნდა. ბანკის ძირითადი საქმიანობაა დეპოზიტების მიღება და კლიენტთა ანგარიშების წარმოება, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, საკასო და ანგარიშსწორების ოპერაციებისა და ფასიან ქაღალდებთან და უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების წარმოება. ბანკის საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სებ”) მიერ. ბანკს საქართველოს მასშტაბით აქვს 18 მოქმედი ფილიალი.

ბანკის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1. ბანკის მიერ წლის განმავლობაში დასაქმებულ პირთა საშუალო რიცხოვნობა შეადგენდა 278-ს (256 – 2008 წელს).

2009 წლის 28 სექტემბერს ბანკმა დააფუძნა შვილობილი კომპანია სახელწოდებით შპს “ბაზის ესეკტ მენეჯმენტი”. 2009 წლის 29 სექტემბერს “ბაზის ესეკტ მენეჯმენტმა” შეიძინა სამშენებლო კომპანია “ამხანაგობა პალადი იმპერიალის” 75%-იანი წილი.

ბანკის ძირითადი შვილობილი კომპანიებია:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	წილი %	
			2009	2008
”ბაზის ესეკტ მენეჯმენტი”	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	-
”პალადი იმპერიალი”	საქართველო	მშენებლობა	75%	-

აქციონერები

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საწესდებო კაპიტალში წილებს ფლობდნენ შემდეგი პირები:

აქციონერები	2009 წილი, %	2008 წილი, %
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (ერგბ)	15.00%	15.00%
ზურაბ ციხისთავი	13.92%	13.92%
ელდარ მილდიანი	9.89%	9.89%
ზურაბ ნიშნიანიძე	8.51%	8.51%
მურმან ამბროლაძე	6.58%	6.58%
არჩილ მაზიაშვილი	6.33%	6.33%
ქეთევან სოსელია	5.62%	5.62%
ტარას ნიჟარაძე	4.58%	4.58%

აქციონერები	2009 წილი, %	2008 წილი, %
გია პეტრიაშვილი	4.57%	4.57%
გიორგი ვანნაძე	4.44%	-
გოდერძი მელაძე	4.42%	4.42%
თენგიზ მაზიაშვილი	4.38%	4.38%
ქეთევან სხირტლაძე	-	4.44%
სხვა პირები	11.76%	11.76%
	100.00%	100.00%

ქართული ბიზნეს გარემო

საქართველოში მიმდინარეობს პოლიტიკური და ეკონომიკური ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია და შესაძლოა, კვლავაც იქონიოს გავლენა ამგვარ გარემოში მოქმედი საწარმოების საქმიანობაზე. “ჯგუფის” ოპერაციები და აქტივები შესაძლოა რისკის ქვეშ დადგეს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ ან ბიზნეს გარემოში უარყოფითი ცვლილებების შედეგად. გარდა ამისა, კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრების შემცირებამ და საქართველოს ეკონომიკაზე მისმა ზეგავლენამ, გააძლიერა ამ გარემო-პირობებში ეკონომიკური გაურკვეველობა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები ასახავს “ჯგუფის” საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნეს გარემოს გავლენის მენეჯმენტისეულ შეფასებას. მომავალი ბიზნეს გარემო შესაძლოა განსხვავდებოდეს მენეჯმენტისეული შეფასებისგან.

2. შედგენის საფუძველი

განცხადება შესაბამისობის თაობაზე აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშებები მომზადებულია “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” (“ფასს”) შესაბამისად.

გაანგარიშების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ისტორიული ღირებულების პრინციპზე დაყრდნობით, მიწისა და შენობა-ნაგებობების გარდა, რომლებიც წარმოდგენილია გადაფასებული თანხით.

საოპერაციო და ანგარიშების ვალუტა

ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების საოპერაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი (“ლარი”), რომელიც ასახავს მათთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების უმრავლესობის ეკონომიკურ შინაარსს.

გარდა ამისა, ლარი ის ვალუტაა, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე.

შეფასებების და მოსაზრებების გამოყენება

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად მომზადებისთვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა მთელი რიგი შეფასებები და გამოთქვა მოსაზრებები აქტივებისა და პასივების ანგარიშგებასთან და პირობითი აქტივების და პასივების გამჟღავნებასთან დაკავშირებით. ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა, განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

კერძოდ, აღრიცხვის პროცედურების გამოყენებისას შეფასების გაურკვევლობის და კრიტიკული გადაწყვეტილებების მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ ინფორმაცია შეტანილია შემდეგ შენიშვნებში:

- სესხის გაუფასურების შეფასებები – შენიშვნა 15
- შენობის გადაფასების შეფასებები – შენიშვნა 19
- სხვა აქტივების გაუფასურების შეფასებები – შენიშვნა 20

3. ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ზედმიწევნით გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შემდეგი მნიშვნელოვანი პროცედურები. ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში შეტანილი ცვლილებები აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ბოლოს.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები არის ის ორგანიზაციები, რომლებსაც აკონტროლებს “ბანკი”. კონტროლი ხორციელდება, როდესაც “ბანკი” უფლებამოსილია დაარეგულიროს ორგანიზაციის ფინანსური და სამუშაო პოლიტიკა ისე, რომ მიიღოს სარგებელი მისი საქმიანობიდან. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშები შეტანილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების დღიდან კონტროლის შეწყვეტის დღემდე. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება “ჯგუფის” მიერ აღიარებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

კონსოლიდაციასთან დაკავშირებით გაუქმებული ტრანზაქციები

შიდა ჯგუფური ბალანსები და ტრანზაქციები, ნებისმიერი არარეალიზებული მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება შიდა ჯგუფური ტრანზაქციიდან, არ არის გათვალისწინებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადების დროს.

არასაკონტროლო წილი

არასაკონტროლო წილი წარმოადგენს შვილობილი კომპანიის იმ წილებთან დაკავშირებული მოგების ან ზარალის, სხვა მთლიანი შემოსავლისა და წმინდა აქტივების ნაწილს, რომლებიც არ იმყოფება ბანკის პირდაპირ ან შვილობილი კომპანიების მეშვეობით არაპირდაპირ საკუთრებაში.

არასაკონტროლო წილი ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში წარმოდგენილია კაპიტალში, ბანკის კაპიტალის მფლობელების კუთვნილი კაპიტალისგან ცალკე. არასაკონტროლო წილი მოგებაში ან ზარალში თუ სხვა მთლიან შემოსავალში ცალკე აისახება მთლიანი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში

ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება “ჯგუფის” საწარმოების შესაბამის საოპერაციო ვალუტაში ტრანზაქციების განხორციელების დღეს არსებული გაცვლითი კურსის მიხედვით. ანგარიშგების დღეს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და პასივები გადაიყვანება ლარში, აღნიშნულ დღეს არსებული გაცვლითი კურსის მიხედვით. ფულადი პუნქტების მიხედვით საკურსო მოგება ან ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა პერიოდის დასაწყისში საოპერაციო ვალუტაში ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც კორექტირდება პერიოდის განმავლობაში მოქმედი პროცენტისა და განხორციელებული გადახდების მიხედვით) და საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ სავალუტო კურსით გადაყვანილ უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, გადაიყვანება საოპერაციო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს არსებული გადაცვლის კურსით. კონვერტაციის შედეგად წარმოქმნილი უცხოური ვალუტის სხვაობები აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშში.

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

“ჯგუფი” სებ-სა და სხვა ბანკებში განთავსებულ ნაღდ ფულსა და ნოსტრო ანგარიშებს ასახავს ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების პუნქტში. სებ-ში დეპონირებული სავალდებულო რეზერვი არ განიხილება ნაღდი ფულის ეკვივალენტად მის გამოტანაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

ფინანსური ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია

სესხები და დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენს ფიქსირებული ან გაანგარიშებადი გადახდების მქონე არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც არ არის აქტიურ ბაზარზე კვოტირებული, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებსაც ბანკი:

- უპირებს დაუყოვნებლივ ან უახლოეს მომავალში გაყიდვას;
- თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით;

- თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომს ან,
- სავარაუდოდ ვერ ამოიღებს არსებითად ყველა თავის აქტივს, გარდა კრედიტის გაუარესების გამო.

დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები წარმოადგენს ფიქსირებული ან გაანგარიშებადი გადახდებისა და ფიქსირებული დაფარვის ვადის მქონე არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომელთა დაფარვამდე შენარჩუნებაც ბანკს ნამდვილად სურს და შეუძლია კიდევ გარდა შემდეგი აქტივებისა:

- “ჯგუფი” თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით;
- “ჯგუფი” განსაზღვრავს, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომს ან,
- ის აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების დეფინიციას.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განისაზღვრება, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ან არ კლასიფიცირდება სესხებად და დებიტორულ დავალიანებებად, დაფარვამდე დაკავებულ ინვესტიციებად ან ფინანსურ ინსტრუმენტებად სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით.

მენეჯმენტი ფინანსური ინსტრუმენტების სათანადო კლასიფიკაციას აწარმოებს თავდაპირველი აღიარების დროს. ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების დეფინიციას, შეიძლება გადაკლასიფიცირდეს მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების მქონე ან სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი კატეგორიიდან იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო აქვს ახლო მომავლის განსაზღვრულ დრომდე ან დაფარვამდე მათი შენარჩუნების განზრახვა და შესაძლებლობაც. სხვა ფინანსური აქტივები შეიძლება გადაკლასიფიცირდეს მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით მქონე კატეგორიიდან მხოლოდ იშვიათ შემთხვევებში. იშვიათი გარემოებების დადგომა ხდება ერთი მოვლენიდან, რომელიც ახლო მომავალში ძალზე იშვიათად თუ შეიძლება განმეორდეს.

აღიარება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როცა “ჯგუფი” ხდება ინსტრუმენტის შესახებ ხელშეკრულების მხარე. ფინანსური აქტივების ყველა ჩვეულებრივი შესყიდვების აღრიცხვა ხდება ანგარიშსწორების დღეს.

შეფასება

თავდაპირველად, ფინანსური აქტივისა თუ პასივის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი თუ პასივი არაა მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი, ემატება ის საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების შექმნასთან ან გამოშვებასთან.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, იმ საოპერაციო ხარჯების გამოქვითვის გარეშე, რომლებსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს აქტივის რეალიზაციისას ან სხვაგვარად განკარგვისას, გარდა:

- სესხებისა და დებიტორული დავალიანებებისა, რომელთა შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით;
- დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციებისა, რომელთა შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით;
- იმ წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციებისა, რომლებსაც აქტიურ ბაზარზე არა აქვს კოტირებული საბაზრო ღირებულება და რომელთა სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია, შეფასდება თვითღირებულებით.

ყველა ფინანსური დავალიანება, გარდა მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული დავალიანებებისა და იმ ფინანსური დავალიანებებისა, რომლებიც წარმოიქმნება მაშინ, როცა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი არ აკმაყოფილებს აღიარების გაუქმების მოთხოვნას, ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ამორტიზირებული ღირებულება იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. პრემიები და დისკაუნტები, მათ შორის თავდაპირველი საოპერაციო ხარჯები, შედის დაკავშირებული ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზაციის დარიცხვა წარმოებს ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საფუძველზე. იმ შემთხვევაში, თუ შესამჩნევ საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებული შეფასება მიუთითებს აქტივის ან პასივის თავდაპირველ აღიარებასთან დაკავშირებულ სამართლიანი ღირებულების ზრდაზე ან შემცირებაზე, ამგვარი ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ. ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ თავდაპირველი ზრდა ან შემცირება არ ეფუძნება მთლიანად შესამჩნევ საბაზრო მონაცემებს, ამგვარი ზრდა ან შემცირება გადავადდება და მისი აღიარება ხდება აქტივის ან პასივის საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში შესაბამისი წესით, ან მაშინ, როცა ფასი შესამჩნევი გახდება, ან აქტივის ან პასივის განკარგვისას.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პრინციპები

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება დაფუძნებულია ანგარიშგების დღეს არსებულ მათ კოტირებულ საბაზრო ღირებულებაზე, საოპერაციო ხარჯების გამოქვითვის გარეშე. იმ შემთხვევაში, თუ კოტირებული საბაზრო ღირებულება არ არსებობს, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების მეთოდებით, რომლებიც ითვალისწინებს საბაზრო მონაცემების მაქსიმალურად გამოყენებას. შეფასების ამგვარი მეთოდები მოიცავს მითითებას დამოუკიდებელ მხარეთა შორის ახლო წარსულში განხორციელებულ საბაზრო ოპერაციებზე, არსებითად მსგავსი ინსტრუმენტების მიმდინარე საბაზრო ფასებზე, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების და ოფციური ფასწარმოქმნის მოდულებზე და სხვა მეთოდებზე, რომლებსაც ბაზრის მონაწილეები ჩვეულებრივ იყენებენ მოცემული ინსტრუმენტის ფასის განსაზღვრის მიზნით.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდების გამოყენებისას, მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულადი ნაკადები ეფუძნება მენეჯმენტის საუკეთესო გაანგარიშებებს, ხოლო დისკონტირების კოეფიციენტი წარმოადგენს მსგავსი პირობების მქონე ინსტრუმენტის ანგარიშგების დღეს არსებულ ბაზართან დაკავშირებულ განაკვეთს. ფასწარმოქმნის მოდელის გამოყენებისას მონაცემები ეფუძნება ანგარიშგების დღეს არსებულ ბაზართან დაკავშირებულ ზომებს.

მოგება ან ზარალი შემდგომი შეფასებისას

ფინანსური აქტივისა თუ პასივის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით გამოწვეული ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება შემდეგი წესით:

- სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ აქტივთან დაკავშირებით ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება კაპიტალში სხვა შემოსავლის სახით (გარდა სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ სავალ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე გაუფასურების ზარალისა და საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგებისა თუ ზარალისა) აქტივის აღიარების გაუქმებამდე, რა დროსაც კაპიტალში ადრე აღიარებული კრებსითი ზრდა ან შემცირება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ აქტივთან დაკავშირებული პროცენტი აღიარდება მიღებულ პროცენტად მოგებაში ან ზარალში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსური აქტივებთან და პასივებთან დაკავშირებით, ზრდა ან შემცირება მოგებაში ან ზარალში აღიარდება ფინანსური აქტივის ან პასივის აღიარების გაუქმებისას ან გაუფასურებისას და ამორტიზაციის პროცესში.

აღიარების გაუქმება

ფინანსური აქტივის აღიარების გაუქმება ხდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან შემოსულ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო უფლებების ვადა ამოიწურება ან როცა “ჯგუფი” გაასხვისებს აღნიშნული ფინანსური აქტივის საკუთრებიდან გამომდინარე არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს. ამგვარი გასხვისებით შექმნილი ან დარჩენილი ნებისმიერი უფლება და ვალდებულება აღიარდება ცალკე აქტივებად ან ვალდებულებებად. ფინანსური ვალდებულების აღიარების გაუქმება ხდება მისი დაფარვისას.

გარდა ამისა, “ჯგუფი” აუქმებს გარკვეული აქტივების აღიარებას უიმედოდ მიჩნეული აქტივების ნაშთების ჩამოწერისას.

გამოსყიდვისა (რეპო) და უკუგამოსყიდვის (უკუ რეპო) ხელშეკრულებები

გაყიდვისა და გამოსყიდვის (რეპო) ხელშეკრულებების საფუძველზე რეალიზებული ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება უზრუნველყოფილი ფინანსური გარიგებების სახით. ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდები რჩება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში და კონტრაგენტის ვალდებულება შეიტანება რეპო გარიგებების საფუძველზე გადასახდელ თანხებში შესაბამისად ან სხვა ბანკების კუთვნილ ბალანსებსა და დეპოზიტებში ან კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებში და დეპოზიტებში. გაყიდვისა და გამოსყიდვის ფასებს შორის სხვაობა წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში რეპო

ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უკუ რეპო ხელშეკრულებების საფუძველზე შექმნილი ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება უკუ რეპო გარიგებების საფუძველზე მისაღებ თანხებად შესაბამისად ან სხვა ბანკებში განთავსებულ სახსრებში ან კლიენტებზე გაცემულ სესხებში. შესყიდვისა და გაყიდვისა ფასებს შორის სხვაობა წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში რეპო ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უკუ გამოსყიდვის ხელშეკრულებით შექმნილი აქტივების მესამე მხარეებზე გაყიდვის შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების ვალდებულება აღირიცხება სავაჭრო ვალდებულების სახით და მისი ფასი განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით.

ბალანსის გამოყვანა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ბალანსის გამოყვანა ხდება და ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში წმინდა თანხა აღირიცხება, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ჩათვლის კანონით აღსრულებადი უფლება და აგრეთვე ვალდებულების მთლიანად დაფარვის ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულების დაფარვის განზრახვა.

ქონება და მოწყობილობები

საკუთრებაში არსებული აქტივები

ქონებისა და მოწყობილობის შემადგენელი კომპონენტები ასახულია თვითღირებულებით დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით, გარდა შენობებისა, რომლებიც ასახულია გადაფასებული თანხებით ქვემოთ აღწერილი სახით.

როცა ესა თუ ის ქონება ან მოწყობილობა შედგება განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე მსხვილი კომპონენტებისგან, ისინი აღირიცხება ცალცალკე ქონებად ან მოწყობილობად.

გადაფასება

შენობები ექვემდებარება რეგულარულ გადაფასებას. გადაფასების სიხშირე დამოკიდებულია გადასაფასებელი შენობების სამართლიან ღირებულებაში მიმდინარე ცვლილებებთან. გადაფასების ზრდა შენობა-ნაგებობებზე აღიარებულია სხვა შემოსავლის სახით პირდაპირ კაპიტალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის ცვლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ წინა გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების შემცირება შენობა-ნაგებობებზე აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის ცვლის უშუალოდ კაპიტალში სხვა შემოსავლის სახით აღიარებულ წინა გადაფასების ზრდას, რა შემთხვევაშიც მისი აღიარება ხდება პირდაპირ კაპიტალში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე სწორხაზოვანი მეთოდის გამოყენებით, თითოეული აქტივის სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადის მიხედვით. ცვეთა იწყება შესყიდვის დღეს ან ადგილობრივად აშენებულ აქტივებთან დაკავშირებით, აღნიშნული აქტივის დასრულებისა და გამოყენებისთვის მზადყოფნის დღიდან. იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებას ცვეთა ერიცხება მოცემული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის ან იჯარის ვადის მიხედვით, ამ ორი ვადიდან უმოკლესის ადებით. სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადები შემდეგია:

– შენობა-ნაგებობები	50 წელი
– კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	5 წელი
– ავეჯი და ინვენტარი	5 წელი
– ავტომანქანები	5 წელი
– იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	2-3 წელი
– სხვა	10 წელი

არამატერიალური აქტივები

“ჯგუფის” მიერ შექმნილი არამატერიალური აქტივები ასახულია თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

“ჯგუფის” მიერ შექმნილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხორციელდება შესაძენად და კონკრეტული პროგრამის ექსპლუატაციაში მოსაყვანად გაღებული ხარჯების საფუძველზე.

ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე სწორხაზოვანი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადა შეადგენს 10 წელს.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები

არამიმდინარე აქტივები, ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფები, რომლებიც მოიცავს აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომელთა ამოღება შესაძლებელია უფრო გაყიდვის და არა მათი შემდგომი გამოყენების გზით, მიეკუთვნება სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიას. სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიას უშუალოდ მიკუთვნებამდე, ამგვარი აქტივები ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფები გადაფასდება “ჯგუფის” ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების მიხედვით. ამის შემდეგ, ამგვარი აქტივების ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფების ფასი განისაზღვრება შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დაბალი ღირებულებით: საბალანსო ღირებულება ან სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით.

გაუფასურება

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები ძირითადად შედგება სესხებისა და სხვა მისაღები სახსრებისგან (“სესხები და სხვა მისაღები სახსრები”). “ჯგუფი” რეგულარულად განიხილავს სესხებსა და მისაღებ სახსრებს გაუფასურების განსაზღვრის მიზნით. სესხის ან მისაღები სახსრების გაუფასურება ხდება და გაუფასურების ზარალი დგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იმ გაუფასურების დადგომის ობიექტური მტკიცებულება, რომელიც გამოწვეულია ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენით, რომელიც/რომლებიც მოხდა სესხის ან მისაღები სახსრების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ამგვარმა მოვლენამ (ან მოვლენებმა) ზეგავლენა იქონია სესხის მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულად ნაკადებზე, რომლის სარწმუნოდ გაანგარიშებაც შესაძლებელია.

ობიექტური მტკიცებულება იმის თაობაზე, რომ ფინანსური აქტივები გაუფასურდა, მოიცავს მსესხებლის მიერ სესხის თანხის გადაუხდელობის ან სესხთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებისა თუ პირობის დარღვევის შემთხვევას, სესხის რესტრუქტურისა ან ავანსის გაცემას ისეთი პირობებით, რომლებსაც “ჯგუფი” სხვა შემთხვევაში არ გააკეთებდა, ნიშნებს იმის თაობაზე, რომ მსესხებელი ან თავმდები გაკოტრდება, ფასიანი ქაღალდისთვის აქტიური ბაზრის გაქრობას, უზრუნველყოფის გაუფასურებას ან აქტივების ჯგუფთან დაკავშირებული სხვა შესამჩნევი მონაცემებს, მაგალითად, ჯგუფში შემავალი მსესხებლების გადახდის მაჩვენებელში უარყოფითი ცვლილებებს, ან ეკონომიკური ცვლილებებს, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფში შემავალი მსესხებლების მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან.

პირველ რიგში, “ჯგუფი” განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად სესხებისა და მისაღები სახსრებისთვის, რომლებიც ცალკე-ცალკე მნიშვნელოვანია, და ცალკე-ცალკე ან ერთობლივად სესხებისა და მისაღები სახსრებისთვის, რომლებიც ცალკე-ცალკე არაა მნიშვნელოვანი. იმ შემთხვევაში, თუ “ჯგუფი” დაადგენს, რომ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად შეფასებული სესხისა და მისაღები თანხისთვის (მიუხედავად იმისა, მნიშვნელოვანია თუ არა), მას აღნიშნული სესხი შეაქვს მსგავსი საკრედიტო რისკების მქონე სესხებისა და მისაღები სახსრების ჯგუფში და გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ. გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად შეფასებული სესხები და მისაღები სახსრები, რომლებთან დაკავშირებითაც გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება და გრძელდება, გაუფასურების ერთობლივი შეფასებისას მხედველობაში არ მიიღება.

იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს სესხთან ან მისაღებ თანხასთან დაკავშირებით გაუფასურების ზარალის დადგომის ობიექტური მტკიცებულება ამ ზარალის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა სესხის ან მისაღები თანხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის ან მისაღები თანხის, მათ შორის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან ამოღებადი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გაანგარიშების საფუძველს წარმოადგენს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და მიმდინარე ეკონომიკური პირობების ამსახველი შესაბამისი შესამჩნევი მონაცემების საფუძველზე დაკორექტირებული ისტორიული ზარალი.

ზოგ შემთხვევაში, სესხზე ან მისაღებ თანხაზე დამდგარი გაუფასურების ზარალის ოდენობის განსაზღვრისთვის აუცილებელი შესამჩნევი მონაცემები შეზღუდულია ან სრულად აღარ შეესაბამება მიმდინარე მდგომარეობას. ეს შეიძლება მოხდეს იმ შემთხვევაში, როცა მსესხებელს აქვს ფინანსური პრობლემები და მსგავსი მსესხებლების შესახებ ხელმისაწვდომი ისტორიული მონაცემები მცირეა. ამ შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობის განსაზღვრის მიზნით “ჯგუფი” ეყრდნობა საკუთარ გამოცდილებასა და ცოდნას.

სესხებთან და მისაღებ სახსრებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე და იცვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამოღებადი თანხის შემდგომი ზრდა შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს აღნიშნული გაუფასურების ზარალის აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას.

როცა სესხის ამოღება შეუძლებელია, მისი ჩამოწერა ხდება სესხის გაუფასურების შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. “ჯგუფი” სესხის ნაშთის (და სესხის გაუფასურების შესაბამისი რეზერვის) ჩამოწერას ახორციელებს მაშინ, როცა მენეჯმენტი დაადგენს, რომ სესხის ამოღება შეუძლებელია და სესხის ამოსაღებად აუცილებელი ყველა ზომა გატარებულია.

თვითღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

თვითღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოიცავს სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ იმ აქტივებში შეტანილ არაკოტირებულ წილობრივ ინსტრუმენტებს, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით იმის გამო, რომ მათი სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება ამგვარი ინსტრუმენტების გაუფასურების თაობაზე, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივისთვის მიმდინარე საბაზრო შემოსავლიანობის ნორმით დისკონტირებულ მომავალი საანგარიშო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

ამ ინვესტიციებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება შემოსავალში ან ზარალში და დაუშვებელია მათი შეცვლა.

არაფინანსური აქტივები

გადავადებული გადასახადების გარდა, “ჯგუფის” სხვა არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განისაზღვრება თითოეულ ანგარიშების დღეს იმის დასადგენად, არსებობს თუ არა გაუფასურების ნიშანი. აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენებითი ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახისიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

საკრედიტო ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში, “ჯგუფი” კისრულობს საკრედიტო ვალდებულებებს, რომლებშიც შედის: აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები, აკრედიტივები და გარანტიები, და უზრუნველყოფს სხვა ფორმის სესხის დაზღვევებს.

ფინანსური გარანტიები ის ხელშეკრულებებია, რომლებიც “ჯგუფს” ავალდებულებს განახორციელოს კონკრეტული თანხების გადახდა გარანტიის მფლობელისთვის იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რომელიც მას მიადგება კონკრეტული მოვალის მიერ თანხის დადგენილ დროს, სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადაუხდელობის შედეგად.

თავდაპირველად ფინანსური გარანტიის ვალდებულების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, შესაბამისი საოპერაციო ხარჯების გამოქვითვით. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება იანგარიშება, როგორც შემდეგი ორი თანხიდან უფრო მაღალი თანხა: თავდაპირველად აღიარებული თანხა დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით ან საგარანტიო ხელშეკრულების ფარგლებში გამოყოფილი ზარალის რეზერვის თანხა. ფინანსური გარანტიების ფარგლებში გამოყოფილი ზარალის რეზერვისა და სხვა საკრედიტო ვალდებულებების აღიარება ხდება მაშინ, როცა დანაკარგები შესაძლოდ მიიჩნევა და სარწმუნოდ განისაზღვრება.

საწესდებო კაპიტალი

პრემია აქციებზე

პრემია აქციებზე იანგარიშება გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებასა და ამავე აქციებზე გადახდილ თანხას შორის სხვაობის სახით.

დივიდენდები

“ჯგუფის” მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის შესაძლებლობა ექვემდებარება საკართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებს.

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდები აისახება გამოცხადების პერიოდში გაუნაწილებელი მოგების ასიგნების სახით.

დაბეგვრა

საშემოსავლო გადასახადი შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახადებისგან. საშემოსავლო გადასახადის აღიარება ხდება შემოსავალში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ის დაკავშირებულია სხვა შემოსავლის

პუნქტებთან ან უშუალოდ კაპიტალში აღიარებულ აქციონერებთან განხორციელებულ გარიგებებთან, რა დროსაც მისი აღიარება ხდება სხვა შემოსავალში ან უშუალოდ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის მოსალოდნელი გადასახდელი გადასახადი დაბეგვრად შემოსავალზე წლის განმავლობაში, დადგენილი ან ანგარიშგების დღეს ფაქტობრივად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით და წინა წლებთან დაკავშირებით ნებისმიერი გადასახდელი გადასახადის შესწორებით.

გადავადებული გადასახადი ასახულია საბალანსო უწყისის ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებებსა და გადასახადებით დაბეგვრის მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით. აქტივებისა და პასივების თავდაპირველი აღიარებიდან გამომდინარე ის დროებით სხვაობები, რომლებიც გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე, არ აისახება.

გადავადებული გადასახადის თანხის გაანგარიშება ხდება აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულების რეალიზაციისა თუ დაფარვის მოსალოდნელი მეთოდით, დადგენილი ან ანგარიშგების დღეს ფაქტობრივად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება იმ პირობით, რომ შესაძლოა, არსებობდეს სამომავლო დასაბეგრი მოგება, რომელთან მიმართებაში შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალისა და ჩათვლების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირდება იმ ზომით, რომ მეტად აღარ იქნება შესაძლებელი შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით სარგებლობა.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება შემოსავალში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სესხის დამტკიცების საკომისიოები, სესხის მომსახურების საკომისიოები და სხვა საკომისიოები, რომლებიც განსაზღვრავს სესხის საერთო მომგებიანობას, შესაბამის საოპერაციო ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ექვემდებარება ამორტიზაციის დარიცხვას საპროცენტო შემოსავალზე ფინანსური ინსტრუმენტის საექსპლუატაციო პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილებები ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში

2009 წლის 1-ლი იანვრიდან, “ჯგუფმა” შემოიღო ბასს 1-ის (“ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენა”) შესწორებული ვარიანტი (რომელიც ძალაშია 2009 წლის 1-ლი იანვრით, ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის). შედეგად, მოგება-ზარალის ანგარიში იცვლება მთლიანი მოგება-ზარალის ანგარიშით, რომელიც ასევე მოიცავს კაპიტალში მომხდარ ყველა “არა-მესაკუთრეში” მომხდარ ცვლილებას, მაგალითად, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივების გადაფასებასა და ქონებისა და მოწყობილობების გადაფასებას. საბალანსო უწყისს გადაერქვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში, ხოლო ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისს კი – ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში. ბასს 1-ის შესწორებული ვარიანტის მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში უადრესი შესადარი პერიოდის დასაწყისის მდგომარეობით წარმოდგენილი უნდა იყოს მაშინ, როცა ორგანიზაცია განმეორებით წარმოადგენს შესადარ მონაცემებს ხელახალი კლასიფიკაციის, ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში მომხდარი ცვლილებებისა თუ შეცდომების გასწორების გამო.

ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტებში შეტანილია სხვადასხვა გაუმჯობესება თითოეული სტანდარტის მიხედვით.

ჯერ კიდევ მიუღებელი ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

მთელი რიგი ახალი სტანდარტები, სტანდარტების და განმარტებების ცვლილებები ჯერ კიდევ არ არის ძალაში შესული 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და არ გამოიყენება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას. ქვემოთ მითითებული სიახლეები სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს “ჯგუფის” საქმიანობაზე. “ჯგუფს” ჯერ არ გაუანალიზებია, თუ რა ზეგავლენას იქონიებს ეს სიახლეები მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

- შესწორებული ბასს 24 – “ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის შესახებ” (2009) (ძალაშია 2009 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის) ითვალისწინებს მთავრობასთან დაკავშირებული ორგანიზაციებისთვის დაკავშირებული მხარისა და დაუფარავი საღლოების, მათ შორის ვალდებულებების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნებიდან გამონაკლისს. გარდა ამისა, ეს სტანდარტი შეიცვალა წარმოდგენის შესახებ ზოგიერთი, მანამდე ცალმხრივი, მითითებების გამარტივების მიზნით. შესწორებული სტანდარტის გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტულად.
- ფასს 9 – “ფინანსური ინსტრუმენტები” (ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტი გამოიცემა რამდენიმე ეტაპად (ნაწილად) და 2010 წლის ბოლოს პროექტის დასრულებისთანავე შეცვლის ბასს 39-ს – “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება”. ფასს 9-ის პირველი ეტაპი (ნაწილი), რომელიც 2009 წლის ნოემბერში გამოიცა, დაკავშირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებასა და შეფასებასთან. “ჯგუფი” აღიარებს, რომ ეს ახალი სტანდარტი ითვალისწინებს არაერთ ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის თვალსაზრისით და, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან ზეგავლენას იქონიებს “ჯგუფის” კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე. ამ ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი გაკეთდება პროექტის მიმდინარეობისას სტანდარტის შემდგომი ნაწილების გამოცემის კვალბაზე.

სს “პაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამვე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

ბასს-ის სხვადასხვა გაუმჯობესებები, რომლებიც ითვალისწინებს ბუღალტრულ აღრიცხვაში ცვლილებებს წარმოდგენის, აღიარებისა და შეფასების მიზნებისთვის, ძალაში შევა არაუადრეს 2010 წლის 1-ლი იანვრისა.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2009	2008
	ლარი'000	ლარი'000
საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11,584	11,966
ბანკებში განთავსებული სახსრები	66	239
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	132	72
	11,782	12,277
საპროცენტო ხარჯები		
სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და სახსრები	394	1,172
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	3,812	3,339
სხვა ნასესხები სახსრები	1,166	903
	5,372	5,414

5. საკომისიო შემოსავლები

	2009	2008
	LARI'000	LARI'000
საკომისიო პლასტიკურ ბარათებზე	1,236	1,369
საკომისიო გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემაზე	521	698
ანგარიშსწორების საკომისიო	354	365
საკომისიო ანგარიშებისა და საკასო ოპერაციების წარმოებაზე	381	496
სხვა	419	936
	2,911	3,864

6. საკომისიო ხარჯები

	2009	2008
	LARI'000	LARI'000
პლასტიკური ბარათების სისტემის ხარჯები	885	873
ანგარიშსწორების ხარჯები	166	192
სხვა	176	140
	1,227	1,205

7. წმინდა შემოსავალი საკურსო სხვაობიდან

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მოგება ნაღდი ანგარისწორებით განხორციელებული გარიგებებიდან	1,371	1,708
ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული მოგება	15	111
	1,386	1,819

8. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მიღებული ჯარიმები და პირგასამტეხლოები	1,447	430
გადახდილი ჯარიმები და პირგასამტეხლოები	(29)	(82)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება	-	(101)
სხვა	56	(126)
	1,474	121

9. გაუფასურების ზარალი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,212	4,125
სხვა აქტივები	3,167	533
	4,379	4,658

10. პერსონალის ხარჯები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
პერსონალის შრომის ანაზღაურება	3,589	3,585
გადასახადები ხელფასებზე	897	1,195
	4,487	4,780

11. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,121	1,016
რეკლამა და მარკეტინგი	657	761
დაცვა	604	539
იჯარა	516	630
სხვა	428	438
პროფესიული მომსახურება	396	331
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	146	148
გადასახადები, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა	137	112
საკანცელარიო საქონელი	118	186
რემონტი და ექსპლუატაცია	36	158
მგზავრობა და ტრეინინგი	17	70
	4,176	4,389

12. შეღავათი საშემოსავლო გადასახადზე

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
შეღავათი მიმდინარე გადასახადზე		
მიმდინარე წელს	-	-
წინა წლებში	-	100
	-	100
შეღავათი გადავადებულ გადასახადზე		
დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეცვლა	134	311
	134	411

მიმდინარე საგადასახადო წელს მოქმედი ჯგუფის საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთი შეადგენს 15%-ს (2008: 15%).

მოქმედი საგადასახადო განაკვეთის შეთავსება:

	2009 ლარი'000	%	2008 ლარი'000	%
ზარალი გადასახადების გადახდამდე	(2,088)		(2,365)	
საშემოსავლო გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(313)	15%	(355)	15%
წინა წლებში	-	-	(100)	4%
გამოუქვითვადი ხარჯები	179	(9%)	44	(2%)
	(134)	6%	(411)	17%

გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება

აქტივებისა და ვალდებულებების ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის წარმოდგენილ საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ღირებულებებს შორის არსებული დროებითი სხვაობები იწვევს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებებს 2009 წლისა და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2009 წლისა და 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ პერიოდებში დროებითი სხვაობების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ლარი'000	ბალანსი 2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	აღიარებულია შემოსავალში	ბალანსი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	303	(446)	(143)
ქონება და მოწყობილობები	(1,436)	(59)	(1,495)
სხვა აქტივები	-	450	450
სხვა ვალდებულებები	66	(19)	47
გადატანილი საგადასახადო ზარალი	698	208	906
	(369)	134	(235)

ლარი'000	ბალანსი 2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	აღიარებულია შემოსავალში	ბალანსი 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	24	279	303
ქონება და მოწყობილობები	(696)	(740)	(1,436)
სხვა ვალდებულებები	(8)	74	66
გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	698	698
	(680)	311	(369)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადატანილი საგადასახადო ზარალი შეადგენს 906 ათას ლარს (2008 წელს: 698 ათას ლარს). ამ ზარალიდან, 208 ათასი ლარის ვადა იწურება 2014 წელს, ხოლო 698 ათასი ლარისა – 2013 წელს.

13. საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ნოსტრო ანგარიშები	3,446	3,216
სავალდებულო მინიმალური რეზერვის ანაბარი	1,887	1,295
	5,333	4,511

სებ-ში დეპონირებული სავალდებულო რეზერვის გამოტანაზე დაწესებულია შეზღუდვები.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვის ანაბარი წარმოადგენს უცხოურ ვალუტაში არსებულ პროცენტთან ანაბარს, რომელიც იანგარიშება სებ-ის მიერ გამოცემული

ნორმატიული აქტების შესაბამისად და რომლის გამოტანაზეც დაწესებულია გარკვეული შეზღუდვები. ნოსტრო ანგარიშები წარმოადგენს სებ-ში არსებულ ნაშთებს, რომლებიც დაკავშირებულია ანგარიშსწორების საქმიანობასთან და ხელმისაწვდომი იყო გამოსატანად წლის ბოლოს. ღარში წარმოდგენილი სარეზერვო ანაბრის გამოტანაზე რაიმე შეზღუდვა დაწესებული არ არის, მაგრამ “ბანკს” დაერიცხება ჯარიმები იმ შემთხვევაში, თუ ის ვერ შეძლებს საშუალო სავალდებულო ნაშთის შენარჩუნებას 14-ზე უფრო მეტი დღის განმავლობაში.

14. სხვა ბანკებში არსებული სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული ნოსტრო ანგარიშები		
ეთგო-ს ბანკები	6,268	9,749
სხვა უცხოური ბანკები	1,432	170
10 ყველაზე დიდი ქართული ბანკი	96	30
სულ ნოსტრო ანგარიშები	7,796	9,949
დეპოზიტები და სხვა ავანსები ბანკების მიმართ		
ეთგო-ს ბანკები	341	293
სხვა უცხოური ბანკები	-	-
10 ყველაზე დიდი ქართული ბანკი	7,377	3,000
სულ დეპოზიტები და სხვა ავანსები ბანკების მიმართ	7,718	3,293
	15,514	13,242

უზრუნველყოფა

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკებში განთავსებული სახსრები არაა უზრუნველყოფილი.

ბანკებსა და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული სახსრების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ბანკს” ჰყავდა შესაბამისად 3 და 3 ბანკი, რომელთა ნაშთები აღემატებოდა ბანკებში განთავსებული მთლიანი სახსრების 10%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 10,934 ათას ლარსა და 11,321 ათას ლარს.

15. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	28,964	31,992
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები		
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	12,963	11,713
საკრედიტო ბარათები	8,009	9,915
ავტო სესხები	1,158	1,285
სხვა სამომხმარებლო სესხები	6,973	13,907
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები სესხები	29,103	36,820
კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები	58,067	68,812
სესხის გაუფასურების რეზერვი	(3,232)	(5,281)
კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხები	54,835	63,531

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის სესხის გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,281	1,779
გაუფასურების ზარალი (შენიშვნა 9)	1,212	4,125
წმინდა ჩამოწერილი სესხები	(3,261)	(623)
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,232	5,281

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი შეადგენს 606 ათას ლარს (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 205 ათას ლარს).

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე:				
- არა ვადაგადაცილებული	22,818	(452)	22,366	2.0%
- საყურადღებო სესხები	336	(7)	329	2.1%
გაუფასურებული სესხები:				
- არა ვადაგადაცილებული	3,552	(645)	2,907	18.2%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	2,171	(963)	1,208	44.4%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	87	(87)	-	100.0%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	28,964	(2,154)	26,810	7.4%

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე:				
- არა ვადაგადაცილებული	23,727	(949)	22,778	4.0%
- საყურადღებო სესხები	1,139	(46)	1,093	4.0%
გაუფასურებული სესხები:				
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	3,503	(504)	2,999	14.4%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	3,623	(1,503)	2,120	41.5%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	31,992	(3,002)	28,990	9.4%

სესხის გაუფასურება გამოწვეულია ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენით, რომელიც/რომლებიც მოხდა სესხის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ამგვარმა მოვლენამ (ან მოვლენებმა) ზეგავლენა იქონია სესხის მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულად ნაკადებზე, რომლის სარწმუნოდ გაანგარიშებაც შესაძლებელია. გაუფასურების ინფორმაციული ნიშნების არმქონე სესხებთან დაკავშირებით არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმ გაუფასურების თაობაზე, რომელიც შეიძლება უშუალოდ მას მიეწეროს.

სესხის გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს შემდეგს:

- სასესხო ხელშეკრულებების საფუძველზე თანხების დაფარვის ვადის გადაცილება;
- მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობაში არსებული მნიშვნელოვანი სირთულეები;
- ბიზნეს-გარემოს გაუარესება, მსესხებლის ბაზრებზე მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები.

“ჯგუფს” იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი გაანგარიშებული აქვს გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე. რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება როგორც სხვაობა სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის, მათ შორის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან ამოღებადი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის გაანგარიშებისას, მენეჯმენტმა გამოიყენა შემდეგი ძირითადი დაშვებები:

- არაგაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, “ჯგუფმა” შექმნა ერთობლივი 2%-იანი რეზერვი (2008 წელს რეზერვის ოდენობა განისაზღვრა 4%-ით), “ბანკისა” და საქართველოში სხვა მსგავსი ბანკების მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთის საფუძველზე;
- გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, “ჯგუფმა” გაითვალისწინა თავდაპირველად შეფასებული ღირებულების 20%-იანი დისკაუნტი იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება დაგირავებული ქონების რეალიზაცია და გამოსყიდვის უფლებადაკარგული დაგირავებული ქონების რეალიზაციიდან თანხების მიღებისას ადგილი ექნება 24-თვიან დაგვიანებას.

ზემოაღნიშნულ ციფრებში ცვლილება ზეგავლენას იქონიებს სესხის გაუფასურების რეზერვზე. მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ საანგარიში ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება განსხვავდება ერთი პროცენტით, იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 268 ათასი ლარით უფრო ნაკლები/მეტე (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენს 289 ათას ლარს).

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” იურიდიულ პირებზე სესხები გადააფორმა ისეთი პირობებით, რომ სხვა შემთხვევაში აღნიშნული სესხები იქნებოდა გადაგადაცილებული ან გაუფასურდებოდა 4,411 ათასი ლარით. რექსტრუქტურის ამგვარი ზომები მიზნად ისახავს კლიენტებთან ურთიერთობის მართვასა და სესხის ამოღების შესაძლებლობების მაქსიმალურად გაზრდას.

უზრუნველყოფის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, გაუფასურების გამოქვითვით, უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით:

	2009 ლარი'000	სესხის პორტფელის %	2008 ლარი'000	სესხის პორტფელის %
უძრავი ქონება	18,363	68%	24,113	83%
მესამე მხარეთა გარანტიები	2,414	9%	3,049	11%
მოწეობილობები და ავტომატური	2,089	8%	289	1%
ნაღდი ფული	2,267	9%	55	-
არაუზრუნველყოფილი	845	3%	590	2%
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	809	3%	280	1%
სხვა	23	-	614	2%
სულ	26,810	100%	28,990	100%

კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად დაგირავებული ყველა ქონებრივი ობიექტი მენეჯმენტის მიერ შეფასდა უშუალოდ სესხის დამტკიცებამდე და ზოგ შემთხვევაში არ ასახავს საბალანსო უწყისის შედგენის დღისთვის არსებულ საბაზრო ღირებულებებს.

მთლიანი 5,695 ათასი ლარის ღირებულების გაუფასურებული თუ ვადაგადაცილებული სესხები უზრუნველყოფილია 13,433 ათასი ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის საშუალებებით. 115 ათასი ლარის ღირებულების დანარჩენ გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, არ არსებობს რაიმე უზრუნველყოფა და შესაბამისად, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა პრაქტიკულად შეუძლებელია.

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” შეიძინა 7,028 ათასი ლარის ღირებულების აქტივები (შენიშვნა 20) და 2,512 ათასი ლარის აქტივები (შენიშვნა 38) იურიდიულ პირებზე გაცემულ სესხებზე უზრუნველყოფის სახით დაგირავებული ობიექტების საკუთრებაში მიღებით (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1,776 ათასი ლარი). საბალანსო ღირებულება უდრის შესაბამისი სესხის მთლიან ღირებულებას.

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	3,002	637
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	(316)	14
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	(532)	2,351
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,154	3,002

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები				
- არავადაგადაცილებული	11,891	(357)	11,534	3.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	875	(62)	813	7.1%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	191	(63)	128	33.0%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით ვადაგადაცილებული	6	(1)	5	16.7%
სულ უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	12,963	(733)	12,480	3.7%
საკრედიტო ბარათები				
- არავადაგადაცილებული	7,805	(234)	7,571	3.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	178	(56)	122	31.5%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	26	(19)	7	73.1%
სულ საკრედიტო ბარათები ავტო სესხები	8,009	(309)	7,700	3.9%
- არავადაგადაცილებული	1,104	(33)	1,071	3.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	39	(3)	36	7.7%

სს “პაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამვე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	15	(6)	9	40.0%
სულ ავტო სესხები	1,158	(42)	1,116	3.7%
სხვა სამომხმარებლო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	6,656	(200)	6,456	3.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	278	(25)	253	9.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	38	(18)	20	47.4%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით ვადაგადაცილებული	1	(1)	-	100.0%
სულ სხვა სამომხმარებლო სესხები	6,973	(244)	6,729	3.5%
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	29,103	(1,078)	28,025	3.7%

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურე ბა ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება %
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი				
- არავადაგადაცილებული	8,694	(348)	8,346	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	1,510	(60)	1,450	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	1,509	(572)	937	37.9%
სულ უძრავი ქონებით	11,713	(980)	10,733	8.4%
საკრედიტო ბარათები				
- არავადაგადაცილებული	9,229	(369)	8,860	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	627	(126)	501	20.1%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	59	(20)	39	33.9%
სულ საკრედიტო ბარათები	9,915	(515)	9,400	5.2%
ავტო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	1,210	(48)	1,162	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	71	(3)	68	4.2%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	4	(1)	3	25%
სულ ავტო სესხები	1,285	(52)	1,233	4.0%
სხვა სამომხმარებლო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	11,889	(476)	11,413	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	1,544	(79)	1,465	5.1%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	450	(169)	281	37.6%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით	24	(8)	16	33.3 %
სულ სხვა სამომხმარებლო სესხები	13,907	(732)	13,175	5.3%
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული	36,820	(2,279)	34,541	6.2%

ბანკი სესხის გაუფასურების გაანგარიშებას აწარმოებს ამგვარ სესხებზე თავისი წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხების გაუფასურების ზარალის გაანგარიშებისას მენეჯმენტის მიერ გამოყენებულია შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ზარალის მიგრაციის განაკვეთები მუდმივია და შეიძლება განისაზღვროს გასული 12 თვის პერიოდში ზარალის მიგრაციის ისტორიული მოდელის საფუძველზე უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, ავტო სესხებისა და სხვა სამომხმარებლო სესხებისთვის.
- 180-ზე უფრო მეტი დღით ვადაგადაცილებულ ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებს ენიჭება ზარალის 100%-იანი ალბათობის ხარისხი.

ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხების გაუფასურების ზარალის გაანგარიშებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები ითვალისწინებს სესხის ზარალის შემდეგ განაკვეთებს:

- უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები – 3.7%
- საკრედიტო ბარათები – 3.9%
- ავტო სესხები – 3.7%
- სხვა სამომხმარებლო სესხები – 3.5%

ამ ციფრებში ცვლილება ზეგავლენას იქონიებს სესხის გაუფასურების რეზერვზე. მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ საანგარიშო ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება განსხვავებულია პლუს-მინუს ერთი პროცენტით, ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 840 ათასი ლარით უფრო ნაკლები/მეტი (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენს 1,036 ათას ლარს).

უზრუნველყოფის ანალიზი

იპოთეკური სესხები უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი სახლებით. ავტო სესხები უზრუნველყოფილია ავოტომანქანებით. საკრედიტო ბარათზე დაშვებული ოვერდაფტები და სამომხმარებლო სესხები უზრუნველყოფილი არ არის.

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

LARI'000	უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	ავტო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სხვა სამომხმარებლო სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	980	52	515	732	2,279
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	(1,033)	(59)	(1,431)	(422)	(2,945)
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	536	49	1,225	(66)	1,744
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	483	42	309	244	1,078

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

LARI'000	უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	ავტო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სხვა სამომხმარებლო სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	217	38	192	695	1,142
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	183	(4)	31	(847)	(637)
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	580	18	292	884	1,774

სს “პაზისბანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	980	52	515	732	2,279
---	------------	-----------	------------	------------	--------------

სესხის პორტფელის ანალიზი მრეწველობის დარგებისა და გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის მიხედვით

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები გაცემულია უმთავრესად საქართველოში მყოფ იმ კლიენტებზე, რომლებიც ეწევიან საქმიანობას მრეწველობის შემდეგ დარგებში:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ვაჭრობა და მომსახურება	10,640	12,620
სამთო მრეწველობა/მეტალურგია და წარმოება	5,403	4,285
მშენებლობა	4,995	8,760
განათლება	2,595	-
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	1,720	633
სოფლის მეურნეობა	710	1,500
ენერგეტიკა	308	297
სხვა	439	895
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	28,025	34,541
	54,835	63,531

მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფი, რომელთა სესხების დაუფარავი ნაწილები აღემატება კლიენტებზე გაცემული სესხების 10%-ს.

სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია 36-ე შენიშვნაში, სადაც ნაჩვენებია ანგარიშგების დღიდან სესხების დაფარვის სახელშეკრულებო თარიღებამდე დარჩენილი პერიოდი. “ჯგუფის” მიერ გაცემული სესხების მოკლე ვადიდან გამომდინარე, სავარაუდოდ მოხდება არა ერთი სესხის ვადის გახანგრძლივება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის დაფარვის რეალური ვადა შეიძლება გაცილებით უფრო ხანგრძლივი იყოს, ვიდრე ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვადა.

16. სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
წილობრივი ინსტრუმენტები – არაკოტირებული		
კორპორატიული ფასიანი ქაღალდები	54	54
	54	54

გაანგარიშებადი სამართლიანი ღირებულების არქმონე ინვესტიცია

თვითღირებულებით ასახული სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წილობრივი ინსტრუმენტები მოიცავს საქართველოს საფინანსო სამსახურების მიერ

სს “ბაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამვე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

არაკოტირებულ აქციებსა თუ წარმოებულ ფასიან ქაღალდებს. ამგვარი ინვესტიციების ბაზარი არ არსებობს და ახლო წარსულში არ განხორციელებულა რაიმე ისეთი გარიგება, რაც შეიძლება საფუძვლად დაედოს მიმდინარე საბაზრო ღირებულებებს. გარდა ამისა, ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდები წარმოშობს სამართლიანი ღირებულებების ფართო სპექტრს მომავალი პერიოდის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამო.

17. დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ჯგუფის მფლობელობაში არსებული		
სავალო ან ფიქსირებული შემოსავლის მქონე სხვა ინსტრუმენტები		
საქართველოს მთავრობის ობლიგაციები	5,596	
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	20
კორპორატიული ობლიგაციები	-	102
	5,596	122
გაყიდვისა და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე დაგირავებული		
სავალო ან ფიქსირებული შემოსავლის მქონე სხვა ინსტრუმენტები		
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	2,954
	-	2,954

18. სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები

2010 წლის 15 თებერვალს, “ჯგუფის” მენეჯმენტმა მიიღო გადაწყვეტილება გაეყიდა მისი შვილობილი კომპანიის “პალადი იმერიალის” 2,762 ათასი ლარის უძრავი ქონება და მოწყობილობები, რომელიც შეძენილი ჰქონდა აქტივის შესყიდვის გარიგებით, და კვლავ დაიბრუნა საკუთრებაში 1,707 ათასი ლარის აქტივები. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სარეალიზაციოდ განკუთვნილი არამიმდინარე აქტივები შედგებოდა 4,469 ათასი ლარის აქტივებისგან.

მენეჯმენტის აზრით, 2009 წლის 31 დეკემბერი ს მდგომარეობით, სარეალიზაციოდ განკუთვნილი არსებული აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულება უდრის მათ სამართლიან ღირებულებას მინუს რეალიზაციის ხარჯები.

'000 GEL	Note	2009
სარეალიზაციოდ განკუთვნილ აქტივებად მიჩნეული აქტივები		
მიწა და შენობა-ნაგებობები	19	2,762
დაუმთავრებელი მშენებლობა	20	1,707
		4,469

19. ქონება და მოწყობილობები

LARI'000	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	არმატურა	ავტომანქანები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
ლირებულეზა/გადაფასებული თანხა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	10,487	3,286	873	122	120	105	14,993
შეძენა აქტივების შესყიდვით	2,762	-	-	-	-	-	2,762
დამატებები	125	771	53	9	9	29	996
განკარგვა	-	(191)	(42)	-	-	-	(233)
სარეალიზაციოდ განკუთვნილ აქტივებში გადატანა	(2,762)	-	-	-	-	-	(2,762)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,612	3,866	884	131	129	134	15,756
ცვეთა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	301	1,424	307	53	45	30	2,160
ცვეთის დარიცხვა	216	719	116	26	1	13	1,091
განკარგვა	-	(162)	(41)	-	-	-	(203)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	517	1,981	382	79	46	43	3,048
საბალანსო ღირებულება							
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,095	1,885	502	52	83	91	12,708
ლირებულეზა/გადაფასებული თანხა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	6,391	2,991	496	99	414	85	10,476
დამატებები	4,950	354	165	23	-	20	5,512
განკარგვა	(854)	(59)	(82)	-	-	-	(995)
გადატანა	-	-	294	-	(294)	-	-
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,487	3,286	873	122	120	105	14,993
ცვეთა							
2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	349	865	186	29	41	20	1,490
ცვეთის დარიცხვა	131	622	166	24	40	10	993
განკარგვა	(179)	(63)	(81)	-	-	-	(323)
გადატანა	-	-	36	-	(36)	-	-
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	301	1,424	307	53	45	30	2,160
საბალანსო ღირებულება							
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,186	1,862	566	69	75	75	12,833

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიაში გადატანილი 2,762 ათასი

ლარის მიწა და შენობა-ნაგებობები შექმნილ იქნა შესყიდვის გარიგებით. ამასთან დაკავშირებით, იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

გადაფასებული აქტივები

2006 წლის ივლისში, მენეჯმენტმა განახორციელა აქტივების გადაფასება გიორგი ლეჟავას მიერ შესრულებული დამოუკიდებელი შეფასების შედეგების საფუძველზე. გადაფასებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდითა (შეფასების საშემოსავლო მიდგომა) და რეალიზაციის შედარების მეთოდით (შედარებითი მიდგომა). საბოლოო ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, გამოყენებული მიდგომა დამოკიდებული იყო კონკრეტული შენობა-ნაგებობების შესაძენი ინფორმაციისა და ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის სანდოობასა და სისრულეზე.

2009 წლის დეკემბერში, მენეჯმენტმა დაიწყო შენობების გადაფასება ბანკის მიერ დაქირავებული სერტიფიცირებული შემფასებლის მიერ ჩატარებული შეფასების შედეგების საფუძველზე. შეფასება ჩატარდა რეალიზაციის შედარების მეთოდით (შედარებითი მიდგომა). შეფასების შედეგებმა აჩვენა, რომ შენობა-ნაგებობების 2006 წლის ივლისში გაანგარიშებული სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა 2009 წლის 31 დეკემბრის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 7,621 ათასი ლარი იმ შემთხვევაში, შენობა-ნაგებობები რომ არ გადაფასებულიყო (2008 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 7,587 ათასი ლარს).

20. სხვა აქტივები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები	8,804	1,776
ქონებასა და მოწყობილობებში წინასწარ გადახდილი თანხები	1,208	1,748
დაბრუნებას დაქვემდებარებული დღგ წინასწარ გადახდილი თანხები	1,055	-
წინასწარ გადახდილი თანხები	545	-
დებიტორული დავალიანებები	300	500
ანგარიშსწორების დამუშავების სისტემებიდან მისაღები თანხები	187	832
სხვა მისაღები თანხები	335	106
სულ სხვა აქტივები	12,434	4,962
საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივებზე გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(3,700)	(533)
	8,734	4,429

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
წლის დასაწყისში არსებული ნაშთი	533	-
წმინდა დარიცხვა (შენიშვნა 9)	3,167	533
წლის ბოლოს არსებული ნაშთი	3,700	533

საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივების ხასიათი და საბალანსო ღირებულება 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	საბალანსო ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბერი ლარი'000	საბალანსო ღირებულება 2008 წლის 31 დეკემბერი ლარი'000
მიწა და შენობა-ნაგებობები	3,286	1,243
დაუმთავრებელი მშენებლობა	1,818	-
	5,104	1,243

ამ წლის განმავლობაში, 1,707 ათასი ლარის საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები, რომლებიც წარმოადგენს დაუმთავრებელ მშენებლობას, გადატანილ იქნა სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიაში.

მენეჯმენტის აზრით, 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივების საბალანსო ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი სამართლიანი ღირებულებისა, რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით.

4,082 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები შეზღუდულია სხვადასხვა ვადებით, რომელთა ბოლოს მსესხებლებს შეუძლია ამ აქტივების “ჯგუფისგან” გამოსყიდვა.

21. სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ვოსტრო ანგარიშები	924	1,813
ვალიანი დეპოზიტები	-	5,059
	924	6,872

სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” აქვს ორი და ერთი ბანკი, რომელთა ნაშთები აღემატება სხვა ბანკების კუთვნილი მთლიანი დეპოზიტებისა და ნაშთების 10%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 860 ათას ლარს და 5,059 ათას ლარს.

22. გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის გადასახდელი თანხები	-	2,801

უზრუნველყოფა

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები უზრუნველყოფილი იყო შემდეგი საშუალებებით:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	2,954

23. კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	36,732	37,745
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	21,814	9,167
ვალიანი დეპოზიტები	22,870	15,133
	81,416	62,045

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” ინარჩუნებდა 7,022 ათასი ლარის კლიენტთა დეპოზიტების ნაშთს (2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 1,345 ათას ლარს), რომელიც გამოიყენება “ჯგუფის” მიერ გაცემული სესხებისა და არასაბალანსო საკრედიტო ინსტრუმენტების უზრუნველყოფის სახით.

კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავდა ისეთი კლიენტი, რომლის ნაშთები აღემატებოდა სულ კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების 10%-ს.

24. სხვა ნასესხები სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან აღებული სესხები	10,409	10,325
უორლდ ბიზნის კაპიტალისგან აღებული სესხები	2,529	-
ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხი	2,253	3,125
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან აღებული სესხი	-	2,100
სხვა	128	131
	15,319	15,681

ვალდებულებების დარღვევა

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” დარღვეული ჰქონდა ფინანსთა სამინისტროსგან აღებულ სესხებთან დაკავშირებით წმინდა მოგების მიღების ვალდებულება. ფინანსთა სამინისტროსგან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულებების თანახმად, სასესხო ვალდებულებების დარღვევის შემთხვევაში, ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია მოითხოვოს სესხების მთლიანი ოდენობის ან ნებისმიერი ნაწილის დაუყოვნებლივ დაფარვა. აქედან გამომდინარე, ეს სესხები გადატანილ იქნა მოთხოვნისთანავე დასაფარი სესხების კატეგორიაში. ამასთან დაკავშირებით, იხილეთ 27-ე და 36-ე შენიშვნები.

25. სხვა ვალდებულებები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ანგარიშსწორების დამუშავების სისტემებისთვის გადასახდელი თანხები	984	1,268
გადასახდელი გადასახადები, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა	225	49
დარიცხული ხარჯები	39	170
სხვა	24	-
	1,272	1,487

26. კაპიტალი

გამოშვებული კაპიტალი

ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგება 6,700,001 ჩვეულებრივი აქციისგან (2008: 6,700,000), რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს. აღნიშნული აქციებიდან 5,912,000 აქცია იყო გამოშვებული, დაფარული და ბრუნვაში გაშვებული 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2008 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 5,912,000 აქციას).

პრემია აქციებზე

2008 წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” გამოუშვა 6,499 ათასი ლარის საერთო ღირებულების მქონე 887,000 ახალი აქცია, რომელთაგან თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს. აღნიშნულის შედეგად, პრემიამ აქციებზე შეადგინა 5,612 ათასი ლარი.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდების მიღების უფლება და “ჯგუფის” წლიურ და საერთო კრებებზე სარგებლობენ ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლებით.

დივიდენდები

გადასახდელი დივიდენდები შემოიფარგლება იმ თანხით, რომელიც მიიღება “ჯგუფის” მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებიდან “ჯგუფის” იმ სავალდებულო ანგარიშებზე აღრიცხული ზოგადი რეზერვების გამოკლებით, რომლებიც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

2009 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ “ჯგუფს” არ გამოუცხადებია რაიმე დივიდენდი.

27. რისკის მართვა

რისკის მართვა არსებითად მნიშვნელოვანია საბანკო საქმიანობაში და წარმოადგენს “ჯგუფის” ოპერაციების მნიშვნელოვან ნაწილს. “ჯგუფის” წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია: საბაზრო რისკი, რომელიც მოიცავს ფასის რისკს, საპროცენტო რისკსა და სავალუტო რისკს, საკრედიტო რისკი და ლიკვიდობის რისკი.

რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

“ჯგუფის” რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს “ჯგუფის” წინაშე არსებული რისკების განსაზღვრას, ანალიზსა და მართვას, რისკის შესაბამისი ლიმიტებისა და რისკის კონტროლის მექანიზმების დაწესებას, და რისკის დონეებზე და ლიმიტების დაცვაზე მუდმივი მონიტორინგის განხორციელებას. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ექვემდებარება რეგულარულ გადასინჯვას საბაზრო პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებაში, და საუკეთესო პრაქტიკაში მომხდარი ცვლილებების ასახვის მიზნით.

რისკის მართვის საქმიანობის ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, რისკის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადასინჯვაზე და მნიშვნელოვნად დიდი რისკების დამტკიცებაზე საერთო პასუხისმგებლობა ეკისრება “ჯგუფის” სამეთვალყურეო საბჭოს.

“ჯგუფის” სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ღონისძიებების განხორციელებაზე და მონიტორინგზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ “ჯგუფმა” საქმიანობა განახორციელოს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში.

როგორც პორტფელურ, ასევე საოპერაციო დეონეზე საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკების მართვა და კონტროლი ხორციელდება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტისგან შემდგარი სისტემის მეშვეობით. გადაწყვეტილების ეფექტურად მიღების ხელშეწყობის მიზნით, “ჯგუფმა” დაადგინა საკრედიტო კომიტეტების იერარქია რისკის სახეობისა და მოცულობიდან გამომდინარე.

როგორც შიდა, ასევე გარე რისკ-ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა ხდება “ჯგუფის” ორგანიზაციული სტრუქტურის მასშტაბით. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის რუკების შედგენას, რომლებიც გამოიყენება რისკ-ფაქტორების სრული სპექტრის განსაზღვრისას და წარმოადგენს მიმდინარე რისკის შემცირების პროცედურებთან დაკავშირებით გარანტიის ღონის განსაზღვრის საფუძველს. გარდა საკრედიტო და საბაზრო რისკების სტანდარტული ანალიზისა, მმართველი საბჭო ახორციელებს ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს სხვადასხვა სფეროში საქსპერტო დასკვნების მიღების მიზნით საოპერაციო განყოფილებებთან რეგულარული შეხვედრების ჩატარების გზით.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ საბაზრო ფასებში, მათ შორის სავალუტო კურსებში, საპროცენტო განაკვეთებში, საკრედიტო სპრედებში და კაპიტალის ფასებში მომხდარმა ცვლილებებმა გავლენას იქონიებს “ჯგუფის” შემოსავლებზე ან მისი პორტფელის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკები მოიცავს შემდეგ რისკებს: სავალუტო რისკი, საპროცენტო რისკი და სხვა ფასის რისკი. საბაზრო რისკი გამომდინარეობს საპროცენტო რისკში, ვალუტისა და წილობრივ ფინანსურ ინსტრუმენტებში არსებული ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზარზე მიმდინარე ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები, აგრეთვე საბაზრო ფასების მგრძობიარობაში მომხდარი ცვლილებები.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის კომპონენტების მართვა და მათი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში შენარჩუნება და ამასთანავე რისკის უკუგების ოპტიმიზაცია.

საბაზრო რისკის მართვის საერთო უფლებამოსილება მინიჭებული აქვს მმართველ საბჭოს, რომელსაც სათავეში უდგას “ჯგუფის” გენერალური დირექტორი. საბაზრო რისკების ლიმიტებს ამტკიცებს მმართველი საბჭო სახაზინო დეპარტამენტის რეკომენდაციების საფუძველზე.

“ჯგუფი” საბაზრო რისკის მართვას ახორციელებს ფინანსური ინსტრუმენტის, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო პოზიციებისთვის ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით. მმართველი საბჭო ახორციელებს ამ ლიმიტების რეგულარულ მონიტორინგს, მათ გადასინჯვასა და დამტკიცებას.

საპროცენტო რისკის, როგორც საბაზრო რისკის შემადგენელი ნაწილის მართვა ხორციელდება საპროცენტო გაპის მონიტორინგის გზით, რასაც თან ახლავს “ჯგუფის” წმინდა საპროცენტო მარჟის სხვადასხვა სტანდარტული და არასტანდარტულ საპროცენტო სცენარებზე მგრძობიარობის მონიტორინგი.

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ საპროცენტო განაკვეთში მომხდარი ცვლილებები ზეგავლენას იქონიებს “ჯგუფის” შემოსავლებზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების ფორტფელზე.

“ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე ზეგავლენას ახდენს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების არსებულ დონეების მერყეობა. ამგვარმა ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს საპროცენტო მარჟების ზრდა ან შემცირება და გამოიწვიოს ზარალი მოულოდნელი ცვლილებების დადგომისას.

საპროცენტო განაკვეთის რისკები დგება მაშინ, როცა დაფარვის განსაზღვრული ვადის მქონე ფაქტიური ან საპროგნოზო აქტივები ან აღემატება ან ნაკლებია დაფარვის იმავე ვადაში არსებულ ფაქტიურ თუ საპროგნოზო ვალდებულებებზე.

“ჯგუფის” მოგებისა და კაპიტალის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებებისადმი მგრძობიარობის ანალიზი ეფუძნება ყველა შემოსავლიანობის მრუდში 100 საბაზო პუნქტის (სპ) მქონე სიმეტრიული ვარდნისა თუ ზეასვლის მარტივ სცენარსა და 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების პოზიციებს:

	2009		2008	
	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000
100 სპ პარალელური ზრდა	47	47	(54)	(54)
100 სპ პარალელური კლება	(47)	(47)	54	54

სავალუტო რისკი

“ჯგუფი” გააჩნია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივები და ვალდებულებები. სავალუტო რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როცა უცხოულ ვალუტაში არსებული ფაქტიური თუ საპროგნოზო აქტივები აღემატება ან ნაკლებია იმავე ვალუტაში არსებულ ფაქტიურ თუ საპროგნოზო ვალდებულებებზე. წლის ბოლოს სავალუტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მგრძობიარობის შესახებ მეტი ინფორმაციისთვის იხილეთ 37-ე შენიშვნა.

ქვემოთ წარმოდგენილია უცხოური ვალუტის გადაცვლის კურსში ცვლილებების მიმართ მოცემულ წელს “ჯგუფის” მოგების მგრძობიარობის ანალიზი, რომელიც ეფუძნება 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ

პოზიციებსა და ქართული ლარის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში 10%-იანი ცვლილებების მარტივ სცენარს:

	2009		2008	
	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი ზრდა ლარის მიმართ	(709)	(709)	640	640
აშშ დოლარის 10%-იანი კლება ლარის მიმართ	709	709	(640)	(640)
ევროს 10%-იანი ზრდა ლარის მიმართ	(153)	(153)	429	429
ევროს 10%-იანი კლება ლარის მიმართ	153	153	(429)	(429)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ფინანსური ზარალის რისკს, რომელიც გამოწვეულია მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიერ “ჯგუფის” წინაშე აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით. “ჯგუფს” შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების (როგორც საბალანსო, ასევე არასაბალანსო რისკების) მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის ინსტრუქცია. გარდა ამისა, “ჯგუფში” შექმნილია საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს “ჯგუფის” საკრედიტო რისკების მკაცრ მონიტორინგს. “ჯგუფის” საკრედიტო პოლიტიკას განიხილავს და ამტკიცებს მმართველი საბჭო.

“ჯგუფის” საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს:

- სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებების განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების (კორპორაციული, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები და საცალო სექტორი) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კონტრაგენტების, გარანტორებისა და სადაზღვევო კომპანიების კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კრედიტის დოკუმენტირების მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირების მიერ სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს ადგენენ შესაბამისი კლიენტების მენეჯერები და შემდეგ აწვდიან კორპორატიული სესხების განყოფილებას. კორპორატიული სესხების განყოფილების საკრედიტო ანალიტიკოსების მიერ მომზადებული დასკვნები ეფუძნება სტრუქტურულ ანალიზს, სადაც ყურადღება გამახვილებულია კლიენტის ბიზნესის მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე. სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს კორპორატიული სესხების განყოფილების წარდგინების საფუძველზე. კონკრეტული რისკებიდან გამომდინარე, ინდივიდუალურ გარიგებებს ასევე განიხილავენ “ჯგუფის” იურიდიული და საბუღალტრო განყოფილებები, საკრედიტო კომიტეტის მიერ მათ დამტკიცებამდე.

“ჯგუფი” ახორციელებს ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების ქცევის შეუფერხებელ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს შემოწმება ეფუძნება კლიენტის ყველაზე უფრო გვიანდელ ფინანსურ ანგარიშებსა და მსესხებლის შესახებ ამ უკანასკნელის მიერ მოწოდებულ ან “ჯგუფის” მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ სხვა ინფორმაციას. უზრუნველყოფის მიმდინარე ღირებულებას რეგულარულად აფასებენ ან დამოუკიდებელი შემფასებელი კომპანიები ან “ჯგუფის” სპეციალისტები. საბაზრო ფასებში უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, მსესხებელს ჩვეულებრივ მოეთხოვება დამატებითი უზრუნველყოფის წარმოდგენა.

საცალო სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს განიხილავს ბანკის საცალო სესხების განყოფილება კრედიტის შეფასების მეთოდებისა და მონაცემთა გადამოწმების პროცედურების გამოყენებით.

გარდა ინდივიდუალური კლიენტის ანალიზისა, მთელ საკრედიტო პორტფელს აფასებს საკრედიტო კომიტეტი კრედიტის კონცენტრაციისა და საბაზრო რისკების თვალსაზრისით.

საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მაქსიმალური მგრძობიარობა ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში წარმოდგენილ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთნათვლის ზეგავლენა უმნიშვნელოა.

ანგარიშების დღისთვის საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მაქსიმალური მგრძობიარობა შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
აქტივები		
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღები სახსრები	5,333	4,511
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	15,514	13,242
კლიენტებზე გაცემული სესხები	54,835	63,531
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	5,596	3,076
სხვა აქტივები	1,877	1,438
სულ საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მგრძობიარობა	83,155	85,798

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის შესახებ ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 15-ე შენიშვნა.

ანგარიშების დღისთვის არასაბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მგრძობიარობის შესახებ ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 29-ე შენიშვნა.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ "ჯგუფს" გაუჭირდება თავისი ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო სახსრების მოძიება. ლიკვიდობის რისკი არსებობს მაშინ, როცა აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადები ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადებისა და საპროცენტო განაკვეთების დამთხვევა ან დარეგულირებელი დაუმთხვეველობა არსებითად მნიშვნელოვანია ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის "ჯგუფის" მართვისთვის. ჩვეულებრივ, ფინანსურ ინსტიტუტებში აბსოლუტური დამთხვევა ძალზე იშვიათია, რადგან განხორციელებული საქმიანობა ხშირად გაურკვეველი ვადისა და სხვადასხვა სახისაა. განსხვავებული პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ აგრეთვე ზარალის რისკსაც.

"ჯგუფი" ლიკვიდობის მართვას ახორციელებს იმისათვის, რომ სახსრები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი ვალდებულებების ვადის დადგომისთანავე შესასრულებლად. "ჯგუფის" ლიკვიდობის პოლიტიკას განიხილავს და ამტკიცებს მმართველი საბჭო.

"ჯგუფი" აქტიურად უჭერს მხარს დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რომელიც შედგება სხვა ბანკებიდან აღებული სესხებისგან, კორპორატიული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. გარდა ამისა, დაფინანსების ბაზას თან ახლავს მაღალი ლიკვიდობის მქონე აქტივების დივერსიფიცირებული ფორტფელები ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების ოპერატიულად და უმტკივნეულოდ შესრულების მიზნით.

"ჯგუფი" ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს:

- ძირითად ვალუტებში ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და მათთან დაკავშირებული ლიკვიდური აქტივების აუცილებელი დონეების განსაზღვრა;
- დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების უზრუნველყოფა;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვა;
- ვალის დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფა;
- მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფასიანი ქაღალდების პორტფელის უზრუნველყოფა ფულად ნაკადებში რაიმე შეფერხებისას მათი ოპერატიულად რეალიზაციის მიზნით;
- ლიკვიდობისა და დაფინანსების საგანგებო გეგმების შემუშავება;
- საბალანსო ლიკვიდობის კოეფიციენტებზე მონიტორინგის განხორციელება მათთან დაკავშირებით მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვის მიზნით.

სახაზინო დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას სამეურნეო ერთეულებისგან მათი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ და მონაცემებს სამომავლოდ პროგნოზირებული საქმიანობიდან გამომდინარე სხვა საპროგნოზო ფულადი ნაკადების შესახებ. ამის შემდეგ სახაზინო დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც უმთავრესად შედგება მოკლევადიანი ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებზე გაცემული სესხებისა და სხვა ბანკთაშორისი პროდუქტებისგან იმისათვის, რომ მთლიანობაში "ჯგუფში" იყოს საკმარისი ლიკვიდობა.

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

სახაზინო დეპარტამენტი ახორციელებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და ატარებს ნორმალურ და შედარებით ექსტრემალურ საბაზრო პირობების ამსახველი სხვადასხვა სცენარების მეშვეობით ლიკვიდობის სტრესის რეგულარულ ტესტირებას. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, “ჯგუფის” ლიკვიდობის პოზიციის ამსახველი ლიკვიდობის ანგარიშები ყოველკვირეულად წარედგინება მენეჯმენტის ზედა რგოლს. “ჯგუფის” ლიკვიდობის მართვასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს იღებს მმართველი საბჭო და ახორციელებს სახაზინო დეპარტამენტი.

გარდა ამისა, “ჯგუფი” ახორციელებს სავალდებულო ლიკვიდობის კოეფიციენტების გაანგარიშებას სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” აკმაყოფილებდა ამ კოეფიციენტებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში ნაჩვენებია “ჯგუფის” ფინანსური ვალდებულებებისა და აუდიარებელი სავალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა მათი დაფარვის უადრესი სახელშეკრულებო ვადის გათვალისწინებით. ცხრილში წარმოდგენილი მთლიანი გაღილება არის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსური აქტივებისა თუ ვალდებულებების მიხედვით. ამ ფინანსურ ვალდებულებებსა და აუდიარებელ სავალდებულებებთან დაკავშირებით “ჯგუფის” მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მოძრაობა შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს ამ ანალიზისგან.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” პოზიცია შემდეგია:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტი	მთლიანი თანხა სულ	საბალანსო ღირებულება
LARI'000							
სხა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები	924	-	-	-	-	924	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	57,186	4,852	3,700	14,030	4,013	83,781	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	2,278	1,832	24	1,805	11,114	17,053	15,319
სხვა ვალდებულებები	875	51	-	91	30	1,047	1,047
სულ	61,263	6,735	3,724	15,926	15,157	102,805	98,706
საკრედიტო ვალდებულებები	17,167	-	-	-	-	17,167	17,167

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” პოზიცია შემდეგია:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტი	მთლიანი თანხა სულ	საბალანსო ღირებულება
სხა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები	6,924					6,924	6,872
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე	2,807	-	-	-		2,807	2,801

გადასახდელი თანხები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	47,434	4,908	2,360	5,961	2,346	63,009	62,045
სხვა ნასესხები სახსრები	3,108	2,888	-	1,785	9,785	17,566	15,681
სხვა ვალდებულებები	1,219	219	-	-	-	1,438	1,438
სულ	61,492	8,015	2,360	7,746	12,131	91,744	88,837
საკრედიტო ვალდებულებები	19,456	-	-	-	-	19,456	19,456

ფინანსური ვალდებულებებიდან გამომდინარე ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით, “ჯგუფი” ფლობს ლიკვიდურ აქტივებს, რომლებიც შედგება ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებისგან და სახელმწიფო ობლიგაციებიდან, რომლებთან დაკავშირებითაც არსებობს ლიკვიდური ბაზარი. ამ აქტივების გაყიდვა ძალზე ადვილია, თუ საჭირო გახდა ლიკვიდობის მოთხოვნების შესრულება. მაშასადამე, “ჯგუფის” აზრით, ამ აქტივებთან დაკავშირებით აუცილებელი არ არის დაფარვის ვადის ანალიზის წარმოდგენა იმისათვის, რომ მომხმარებლებმა შეძლონ ლიკვიდობის რისკის ხასიათისა და ფარგლების განსაზღვრა.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით “ჯგუფის” მიერ გამოყენებული უმთავრესი ღონისძიებაა წმინდა ლიკვიდური აქტივების კლიენტების დეპოზიტებთან შეფარდების კოეფიციენტის გამოყენება. ამ მიზნით, წმინდა ლიკვიდური აქტივები მოიცავს ნაღდი ფულსა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებს და იმ ინვესტიციის ღონის სავალ ფასიან ქაღალდებს, რომლებთან დაკავშირებითაც არსებობს აქტიური და ლიკვიდური ბაზარი, რასაც აკლდება სხვა ბანკების დეპოზიტები, გამოშვებული სავალ ფასიანი ქაღალდები, სხვა ნასესხები სახსრები და ვალდებულებები, რომელთა დაფარვის ვადა დეგრა შემდეგ თვეს. ამგარიშების დღეს და ანგარიშების პერიოდში წმინდა ლიკვიდური აქტივების კლიენტების დეპოზიტებთან შეფარდების წარმოდგენილი კოეფიციენტი შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
31 დეკემბრის მდგომარეობით	22%	10%

მსგავსი, თუმცა არაიდენტური გაანგარიშება გამოიყენება სებ-ის მიერ დადგენილ ლიკვიდობის მოთხოვნასთან შესაბამისობის განსაზღვრის მიზნით.

ლიკვიდობის რისკის მიმართ “ჯგუფის” მგრძობიარობის შესახებ უფრო მეტი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 36-ე შენიშვა.

28. კაპიტალის მართვა

კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს ბანკს უწესებს და ბანკის მიერ ამ მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგს ახორციელებს სებ-ი.

“ჯგუფი” კაპიტალს მიაკუთვნებს იმ საგნებს, რომლებიც ნორმატიული აქტის საფუძველზე განისაზღვრება ბანკების კაპიტალად. კაპიტალთან დაკავშირებით სების მიერ დადგენილი მიმდინარე მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა უნდა შეინარჩონონ კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (“სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტი”) დადგენილ მინიმალურ დონეზე უფრო მაღლა. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მინიმალური დონე შეადგენს 12%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” აკმაყოფილებდა სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტი დაკავშირებულ მოთხოვნას.

29. სესხის გაცემის ვალდებულებები

“ჯგუფს” აქვს სესხის გაცემის შესასრულებელი ვალდებულებები. ამ ვალდებულებებს აქვს დამტკიცებული სესხების, საკრედიტო ბარათის ლიმიტებისა და ოვერდრაფტების ფორმა.

“ჯგუფი” გასცემს ფინანსურ გარანტიებსა და აკრედიტივებს კლიენტების მიერ მესალე მხარეთა წინაშე ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით. ამგვარი ხელშეკრულებები გაფორმებულია ფიქსირებული ვადით და ჩვეულებრივ მოიცავს ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდს. გარდა ამისა, “ჯგუფი” გასცემს გარანტიებს ფასიანი ქაღალდების სესხის აღებისა და სესხის გაცემის გარიგებებში შუამავლის სტატუსით მოქმედების გზით.

ამგვარი ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები კატეგორიების მიხედვით ასახულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში. ამ ცხრილში ასახული სესხის გაცემის ვალდებულებების თანხებში იგულისხმება, რომ ისინი ავანსადაა გაცემული. ამავ ცხრილში ასახული გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის ვალდებულებების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა ანგარიშგების დღეს ხელშემკვრელი მხარეების მიერ თავიანთი ვალდებულებების სრული შეუსრულებლობის შემთხვევაში.

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სახელშეკრულებო თანხა		
საკრედიტო ხაზის აუთვისებელი თანხები	2,230	2,022
ოვერდრაფტის აუთვისებელი თანხები	4,416	7,796
აკრედიტივები	361	232
გარანტიები	10,160	9,406
	17,167	19,456

ზემოთ ნაჩვენები მთლიანი სახელშეკრულებო ვალდებულებები მაინცდამაინც არ წარმოადგენს მომავალი პერიოდის ნაღდ ფულთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რადგან ამ ვალდებულებების ვადა შეიძლება ამოიწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავდა ისეთი კლიენტები, რომელთა ნაშთები აღემატებოდა მთლიანი ვალდებულებების 10%-ს.

30. საოპერაციო იჯარა

საიჯარო ურთიერთობები მოიჯარის სტატუსით

საოპერაციო საიჯარო გადასახადი ექვემდებარება გადახდას შემდეგი სახით:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ერთ წელზე უფრო ნაკლები ვადით	492	386
ერთიდან ხუთ წლამდე ვადით	97	387
	589	773

“ჯგუფს” საოპერაციო იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე შენობა-ნაგებობა. ამ საიჯარო ურთიერთობების მოქმედების ვადა ჩვეულებრივ 2-დან 5 წლამდე პერიოდს მოიცავს, ვადის ამოწურვის შემდეგ საიჯარო ხელშეკრულების გახანგრძლივების შესაძლებლობით. არცერთი საიჯარო ურთიერთობა არ ითვალისწინებს პირობით საიჯარო გადასახადს.

31. გაუთვალისწინებელი ხარჯები

დაზღვევა

სადაზღვევო საქმიანობა საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში გავრცელებული სადაზღვევო დაცვის არაერთი ფორმა საქართველოში ჩვეულებრივ ჯერ კიდევ არ არის ხელმისაწვდომი. ჯგუფს არ აქვს თავის ქონებისა და მოწყობილობის ან საქმიანობის შეფერხების სრული სადაზღვევო დაფარვა. გარდა ამისა, “ჯგუფს” არა აქვს “ჯგუფის” ქონებაზე ან “ჯგუფის” ოპერაციებთან დაკავშირებით მომხდარი ავარიებით გამოწვეული ქონებრივი ან გარემოსათვის მიყენებულ ზიანზე მესამე მხარის პასუხისმგებლობის სრული სადაზღვევო დაფარვა. სანამ ჯგუფი არ მიიღებს შესაბამის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს იმის რისკი, რომ გარკვეული აქტივების განადგურება ან დაზიანება უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო ხარჯები

ჩვეულებრივი საქმიანობის განხორციელების პროცესში, “ჯგუფის” წინააღმდეგ შეიძლება აღიძრას სხვადასხვა სასამართლო საქმე და შეტანილ იყოს სხვადასხვა საჩივარი. მენეჯმენტის აზრით, ამგვარი სასამართლო საქმიდან თუ საჩივრიდან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა, მისი არსებობის შემთხვევაში, მნიშვნელოვან უარყოფით ზეგავლენას ვერ იქონიებს “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობასა და სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

გაუთვალისწინებელი გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებით, რომლებიც ხანდახან ბუნდოვანია, წინააღმდეგობრივია და ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ

სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას. გადასახადები ექვემდებარება არაერთი ორგანოს მიერ შემოწმებასა და გამოძიებას, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, პირგასამტეხლოებისა და საურაგების დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმებას ექვემდებარე შემდგომი ექვსი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელი შეიძლება უფრო დიდი ხნითაც არ დაიხუროს. საქართველოში უკანასკნელ პერიოდში მომხდარმა მოვლენები მიანიშნებს იმაზე, რომ საგადასახადო ორგანოები უფრო მკაცრ პოზიციას იკავებენ საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტებისას და აღსრულებისას.

აღნიშნულმა გარემოებმა შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკი საქართველოში, რომელიც გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის შესაბამისად უზრუნველყოფს საგადასახადო ვალდებულებების შესრულებას საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციების საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა განსხვავდებოდეს და მისი წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე ზეგავლენა ორგანოების მიერ მათი ინტერპრეტაციების წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

32. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გარიგებები მენეჯმენტის უმაღლესი რგოლის წევრებთან

პერსონალის ხარჯებში შეტანილი მთლიანი შროსმის ანაზღაურება (იხილეთ 10-ე შენიშვნა):

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	339	714
მმართველი საბჭოს წევრები	589	448
	929	1,162

31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები დირექტორთა საბჭოსა და მმართველი საბჭოს წევრებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	2009 ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	2008 ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში აქტივები				
კლიენტებზე გაცემული სესხები	748	17%	1,255	14%
სხვა აქტივები	300	-	500	-
ვალდებულებები				
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	531	4%	370	6%

31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები დირექტორთა საბჭოსა და მმართველი საბჭოს წევრებთან განხორციელებულ გარიგებებთან დაკავშირებით შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	17	166
საპროცენტო ხარჯი	(53)	(13)

გარიგებები სხვა დაკავშირებულ მხარებთან

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები, აგრეთვე მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	“ჯგუფზე” მნიშვნელოვანი გაველენის მქონე ორგანიზაციები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის ოჯახის წევრები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგაველენის ქვეშ მყოფი ორგანიზაციები		სულ
	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში							
აქტივები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	244	19%	82	21%	326
ვალდებულებები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	446	6%	464	1%	910
სხვა ნასესხები სახსრები	10,409	7%	-	-	-	-	10,409
მოგება (ზარალი)							
საპროცენტო შემოსავალი	-		12		14		26
საპროცენტო ხარჯი	(730)		(36)		(27)		(793)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები, აგრეთვე მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	“ჯგუფზე” მნიშვნელოვანი გაველენის მქონე ორგანიზაციები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის ოჯახის წევრები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგაველენის ქვეშ მყოფი ორგანიზაციები		სულ
	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	ლარი'000	<small>საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %</small>	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში							
აქტივები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	325	17%	325
ვალდებულებები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	157	-	354	11%	511

სს “პაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

არასაბალანსო პუნქტები							
გარანტიები	-	-	-	-	199	-	199
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები და ოვერდრაფტები	-	-	-	-	103	-	103
მოგება (ზარალი)							
საპროცენტო შემოსავალი	-		-		93		93
საპროცენტო ხარჯი	-		(3)		-		(3)

33. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

ფინანსური წლის ბოლოსათვის არსებული ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები, რომლებიც ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში, შედგება შემდეგი პუნქტებისგან:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ნაღდი ფული	12,089	9,052
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღები – ნოსტრო ანგარიშები	3,446	3,216
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები – ნოსტრო ანგარიშები	7,796	9,949
	23,331	22,217

34. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

მენეჯმენტის აზრით, კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები დაახლოებით უდრის მათ საბალანსო ღირებულებებს.

როგორც მე-16 შენიშვნაშია ასახული, 54 ათასი ლარის (2008: 54 ათასი ლარის) საბალანსო ღირებულების მქონე არაკოტირებული წილობრივი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა შეუძლებელი აღმოჩნდა.

35. საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია პროცენტისა და ვალდებულებების საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს ამ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის დაფარვის ვადასთან თანაფარდობის საშუალო მაჩვენებელს.

	2009				2008			
	საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები, %				საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები, %			
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვაუტა	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვაუტა
პროცენტის აქტივები								
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	0%	0.5%	0.5%	-	-	2%	-	-
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	1%	-	-	-	8%	2%	3%	-
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	4%	4%	-	-	10%	-	3%	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18%	20%	20%	19%	18%	20%	18%	22%
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	8%	-	-	-	12%	-	-	-
პროცენტის ვალდებულებები								
სხვა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები								
- ვოსტრო ანგარიშები	3%	-	-	-	13%	-	5%	-
- ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	15%	7%	-	-
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები	-	-	-	-	9%	-	-	-
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები								
- მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე დეპოზიტები	4%	5%	2%	1%	6%	5%	3%	3%
- ვადიანი დეპოზიტები	12%	11%	11%	10%	13%	10%	8%	10%
სხვა ნასესხები სახსრები	0%	6%	-	-	13%	7%	-	-

36. დაფარვის ვადის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული აქტივები და ვალდებულებები სახელშეკრულებო დაფარვის დარჩენილი ვადების მიხედვით:

	1 თვეზე ნაკლები ლარი'000	1-დან 3 თვემდე ლარი'000	3 თვიდან 1 წლამდე ლარი'000	1-დან 5 წლამდე ლარი'000	5 წელზე უფრო მეტი ვადის ლარი'000	დაფარვის ვადის არქმონე ლარი'000	ვადაგადაცილებული ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები								
ნაღდი ფული	12,089	-	-	-	-	-	-	12,089
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	5,333	-	-	-	-	-	-	5,333
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	15,514	-	-	-	-	-	-	15,514
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,248	5,741	23,690	19,802	1,689	-	665	54,835
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	-	-	-	-	-	54	-	54
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	-	-	5,596	-	-	-	-	5,596
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	-	-	4,469	-	-	-	-	4,469
ქონება და მოწყობილობები	-	-	-	-	-	12,708	-	12,708
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	183	-	183
სხვა აქტივები	2,122	-	300	1,208	-	5,104	-	8,734
სულ აქტივები	38,306	5,741	34,055	21,010	1,689	18,049	665	119,515
ვალდებულებები								
სხვა ბანკების ნაშთები და დეპოზიტები	924	-	-	-	-	-	-	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	56,892	4,608	16,707	2,726	483	-	-	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	2,278	1,734	1,445	8,252	1,610	-	-	15,319
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	-	-	-	-	-	235	-	235
სხვა ვალდებულებები	1,100	51	91	30	-	-	-	1,272
სულ ვალდებულებები	61,194	6,393	18,243	11,008	2,093	129	-	99,166
წმინდა მდგომარეობა 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	(22,888)	(652)	15,812	10,002	(404)	17,814	665	20,349
წმინდა მდგომარეობა 2008 წლის 31 დეკემბრისთვის	(17,235)	2,882	9,293	9,499	1,775	12,680	3,159	22,053

იმის გამო, რომ არსებითად ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ხელშეკრულებებია, ეს დარჩენილი დაფარვის ვადები აგრეთვე წარმოადგენს სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების ვადებს. ამ ცხრილში ასახული თანხები წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს ანგარიშგების დღისთვის და არ მოიცავს მომავალში გადასახდელ პროცენტებს.

მენეჯმენტის აზრით, ამ კლიენტთა ანგარიშების დივერსიფიკაცია მენაბრეების რაოდენობისა და სახეების მიხედვით და “ჯგუფის” წარსული გამოცდილება მიუთითებს იმაზე, რომ კლიენტთა აღნიშნული ანგარიშები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს.

37. ვალუტის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული აქტივებისა და პასივების შემადგენლობა ვალუტის მიხედვით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000
აქტივები					
ნაღდი ფული	6,012	3,130	2,884	63	12,089
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	3,089	1,632	607	5	5,333
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	4,017	8,736	2,502	259	15,514
კლიენტებზე გაცემული სესხები	22,318	28,900	3,608	9	54,835
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	4,469	-	-	-	4,469
ქონება და მოწყობილობები	12,708	-	-	-	12,708
არამატერიალური აქტივები	183	-	-	-	183
სხვა აქტივები	8,062	636	36	-	8,734
სულ აქტივები	66,508	43,034	9,637	336	119,515
ვალდებულებები					
სხვა ბანკების ნაშთები და დეპოზიტები	923	1	-	-	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	42,329	29,299	9,515	273	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	128	15,191	-	-	15,319
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	235	-	-	-	235
სხვა ვალდებულებები	376	656	211	29	1,272
სულ ვალდებულებები	43,991	45,147	9,726	302	99,166
წმინდა საბალანსო პოზიცია 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,517	(2,113)	(89)	34	20,349
წმინდა საბალანსო პოზიცია 2008 წლის 31 დეკემბრისთვის	21,811	709	(2,614)	2,147	22,053

38. შექენა

შვილობილი კომპანიის შექენა

2009 წლის 29 სექტემბერს, “ჯგუფმა” “პალადი იმპერიალის” 75%-იანი წილი 2,512 ათას ლარად შეიძინა. აღნიშნული გარიგება შედგა პრობლემური სესხის დაფარვის გზით. ამ აქციების შექენით “ჯგუფს” არ გაუწევია რაიმე მნიშვნელოვანი ხარჯები.

აქციების შექენა განიხილება, როგორც აქტივის შექენა, რადგან შვილობილმა კომპანიამ შეწყვიტა ვაჭრობა შექენის დროს.